Инв. 8 11 МАР
Гос. книж. ... СССР

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 74 (18.551). • Жума, 1983 йил 1 апрель • Баҳоси 3 тийин.

КИЗИЛ ШАНБАЛИК ТЎЛҚИНИДА

МЕҲНАТ БАЙРАМИ ФОНДИГА

В. И. Ленин номидаги Урганч тикувчилик фабрикасининг коллективи коммунистик шанбалик ҳисобига меҳнат вахтасига ўтди. Иккинчи цех тикувчи-мотористлари байрам сменасини биринчилардан бўлиб тугатдилар. Улар кичик ёшдаги болалар учун жинс газламадан топшириқдан ташқари 150 жуфт шим тикдилар. Буюмларнинг ҳаммасига Сифат белгиси қўйилди.

Шанбаликда иштирок этган ишчи хотин-қизларнинг кўпчилиги нормани 120—130 процент қилиб бажардилар. Улар билан бирга пенсионер-ветеранлар ҳам бутун кун давомида меҳнат қилишди. Улар учун потокларда олдиндан жой тайёрлаб қўйилди. Қариялар ёшлардан орқада қолмадилар. Ветеранлардан Анбаржон Юсупова, Хонимжон Файзуллаева, Сора Оллобергановалар айниқса маҳорат кўрсатдилар. Бичиш цехининг чеварлари аҳиллик билан, серунум меҳнат қилиб, бу смена қатнашчиларини бичилган хом ашё билан таъминлаб турдилар.

Фабрика коллективи коммунистик шанбалик ҳисобига камида эллик минг сўмлик мингта буюм ишлаб чиқариш мажбуриятини олдилар.

(ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКА ОЗУҚА БАЗАСИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IX пленуми қарорларида чорвачиликни бутун чоралар билан интенсивлаш асосида тармоқни юқори суръатлар билан юксалтириш, барқарор ем-хашак базасини вужудга келтириш зарурлиги алоҳида таъкидланди. Қарор барча партия ташкилотлари учун жанговар программа бўлиб, унинг тўла бажарилишини таъминлаш муқаддас бурчдир. Шу кунларда ем-хашак етиштиришга ихтисослаштирилган барча хўжаликлар, бригадалар, қолаверса, чорвадорлар орасида социалистик мусобақа бутун чоралар билан кучайтирилмоғи, баҳорги озуқабоп экинлар экиш топшириқлари беистисно ҳамма жойда тўла бажарилмоғи керак.

Қишлоқ хўжалик илғорларининг қурултойида бу йил 7,5 миллион тонна дағал хашак, шу жумладан 2,6 миллион тонна пичан тайёрлаш, 5,3 миллион тонна силос бостириш, 240 минг тонна витаминли ўт уни ишлаб чиқариш, ҳамма хўжаликларда ем-хашак етиштириш, тайёрлаш ва ундан фойдаланишда прогрессив технологияни жорий этиш мажбурияти қабул қилинди.

Чорвадорлар юксак мажбуриятларни бажариш учун суғориладиган ерларда аралаш, оралиқ ва такрорий экинлардан юқори ҳосил етиштириш, табиий пичанзорлар унумдорлигини оширишга астойдил киришдилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюросида таъкидланганидек, ҳамма жойда доимий хўжалик ҳисобидаги бригадалар ва звеноларни тузиш, уларни меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг нарядсиз системасига ўтказиш, ер, сув, техникадан самарали фойдаланишга, энг кам харажат қилган ҳолда пировард натижага эришишга ёрдам беради.

Лекин меҳнатнинг бу илғор формасини ем-хашак етиштиришда, чорвачиликда оммалаштириш асоссиз равишда пайсалга солинмоқда. Кўп жойларда хўжалик ҳисобида иш юритувчи пудратчи бригадалар, звенолар тузилди. Бироқ уларда меҳнатни илмий асосда ташкил этиш, самарадорликни оширишга етарлича эътибор берилаётгани йўқ. Иқтисодий тежамкорлик, ҳисоб-китоб ва назорат ишларида камчиликларга йўл қўйилмоқда. Техника воситаларининг бекор туриб қолиши, иш унумининг паст бўлиши ҳолларига барҳам берилган эмас. Ёнилғи, уруғлик, ўғитлардан ҳамиша ҳам оқилона фойдаланилаётир, деб бўлмайди. Беўрин, ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлмаган харажатларга ҳамон чек қўйилмаётир. Партия ва совет ташкилотлари, агросаноат бирлашмалари коллектив пудрат усулини қишлоқ хўжалиги, унинг энг муҳим тармоғи — чорвачиликда кенг жорий этишда ташкилотчилик ишларини кучайтиришлари, камчиликларни бартараф этиб, ютуқларни мустаҳкамлаш ва кўпайтириш чораларини кўришлари керак.

Республикамиз маккажўхорикорлари ўн биринчи беш йилликнинг ўзаги ҳисобланган 1983 йилда камида 350 минг гектар ерга дон экиб, 2,5 миллион тонна «каҳрабо дон» етиштиришлари керак. Эрта экиб катта хирмон кўтаришга одатланган Жиззах областининг деҳқонлари белгиланган майдонларнинг ярмидан кўпига барака уруғи қадаб бўлдилар. Илғор хўжаликлар эса экин-тикин ишларини қисқа фурсатларда тугалладилар. Тошкент, Сурхондарё, Наманган областларида экиш суръати тобора кўтарилмоқда. Кўплаб районлар марра сари яқинлашмоқдалар.

Маккажўхори экиш тез ва соз ўтказилиши, серҳосил эртапишар нав уруғлари экилиши, гектарларнинг тўла, кўчатлар сонининг белгиланган миқдорда бўлиши таъминланиши лозим. Ўсимлик минерал ва органик ўғитлар билан эртароқ озиқлантирилиши, комплекс парвариш қилиниши зарур. Механизаторлар, хўжаликларнинг раҳбарлари фурсат тиғизлигини инобатга олиб, ғоят уюшқоқлик, тадбиркорлик билан иш кўрмоқлари, қишлоққа хизмат кўрсатувчи барча корхоналар ва ташкилотлар, колхозлар ва совхозларнинг буюртмаларини вақтида тўла бажармоқлари даркор.

Республика партия ва ҳукумати чорва моллар озуқа базасини янада мустаҳкамлашга қаратилган қўшимча тадбирларни амалга оширмоқда. Кейинги вақтлардагина 78 та ихтисослаштирилган ем-хашак ва дон-чорвачилик совхози барпо этилди. Суғориладиган зонада озуқабоп экинлар экиш учун 600 минг гектардан кўпроқ ер ажратилди, шундан 400 минг гектари бедазорга айлантирилди. Алмашлаб экиш схемасига асосан беда пахтанинг ўриндоши бўлди, янги серҳосил навлар ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бедачилик соҳасидаги ишларнинг асосий қисми машиналар, механизм-агрегатлар зиммасига ортилди.

Кўпчилик хўжаликларда маккажўхори, беда экиш жадал давом эттирилмоқда. Қатор районлар бу борада белгиланган топшириқларни муддатидан илгари бажарди. Бироқ Фарғона, Бухоро, Навоий, Сирдарё, Самарқанд областларида маккажўхори экишда сусткашлик юз беряпти. Ишчи кучлари, техника воситалари ва ички резервларни кунлик суръатни кўтаришга сафарбар этиш ўрнига баҳона, важ-карсон кўрсатиш билан банд бўлиб қолинмоқда. Ғанимат фурсат эса ўтиб кетяпти. Партия, совет ташкилотлари, агросаноат бирлашмалари раҳбарлари аҳволни тузатишга қаратилган оператив чоралар кўрмоқлари керак.

Серқуёш диёримизда ем-хашакни кўпайтиришнинг жуда катта резервлари бор. Ер, сув, об-ҳаво ва иқлим шароити озуқабоп экинларнинг барча турларидан йилига икки-уч ҳосил олиш имкониятини беради. Такрорий маккажўхори, хашак ва қанд лавлаги, мош, ловия, нўхат ва бошқа дон-дуккакли экинлардан юқори ҳосил олиш мумкин. Бироқ айрим хўжалик раҳбарларининг бепарволиги оқибатида бу қимматли экинларни экиш планлари бажарилмай қоляпти. Республика бўйича лавлаги экиш топшириғи суст бажариляпти.

Ўтган йили 201 хўжалик гўшт тайёрлаш, 298 хўжалик сут тайёрлаш планларини бажара олмай, давлатдан қарздор бўлиб қолди. Жойлардан олинаётган маълумотларга қараганда, айнан ўша хўжаликларда баҳорги озуқабоп экинлар экиш кечиктириб юборилмоқда. Дахлдор ташкилотларнинг раҳбарлари уларга нисбатан талабчанликни кучайтирмоқлари, ҳар бир хўжаликда белгиланган экиш планларининг бажарилишини қаттиқ талаб қилмоқлари керак.

Ҳозир 159 районда агросаноат бирлашмаси, Қорақалпоғистон АССР ва барча областларда шундай бирлашмалар қизғин иш олиб бормоқда. Улар озуқабоп экинлар ҳосилдорлигини кўтариш, ем-хашакнинг ялпи миқдорини кўпайтириш, асраш ва ниҳоят, самарадорликни ошириш билан мунтазам ва жиддий шуғулланмоқлари зарур. Рапс, перко ва бошқа хил экинлар ҳам эътибордан четда қолдирилмаслиги керак.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов партия Марказий Комитетининг ноябрь [1982 йил] Пленумида сўзлаган нутқида «Ҳозир ҳар бир меҳнаткаш планнинг бажарилиши ўзи қўшадиган меҳнат ҳиссасига ҳам боғлиқ эканлигини тушуниб олиши, биз қанчалик яхшироқ меҳнат қилсак, шу қадар яхшироқ яшашимиздан иборат оддий ҳақиқатни ҳамма яхши тушуниб олиши, айниқса, муҳим ва зарур» деди. Чорва моллар озуқа базасини нечоғли мустаҳкамласак, баҳорги экиш ишларини эртароқ ва сифатли қилиб ўтказсак, чорва маҳсулотлари тайёрлаш ва давлатга сотиш юзасидан қурултойда қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятларимизни бажаришга шунча мустаҳкам замин яратамиз.

ТАБРИК ТЕЛЕГРАММАСИ

СССР Министрлар Совети ГФР федерал канцлери Гельмут Колга у Германия Федератив Республикасининг федерал канцлери қилиб сайланганлиги муносабати билан табрик телеграммаси йўллади.

Телеграммада Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги муносабатлар бундан буён ҳам халқларимиз тинч келажаги, қуролланиш пойгасини, энг аввало ядровий қуролланиш пойгасини тўхтатиш манфаатлари йўлида, ялпи тинчликни мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида Москва шартномаси ва бошқа битимлар асосида ривожланаверади, деган умид изҳор қилинди. (ТАСС).

29 МИНГ ТОННА ПИЛЛА УЧУН

Муҳаррам ЭЛОВА

Ҳамида ҲОМИДОВА

Раъно МУРОДОВА

КУМУШ ТОЛАЛАР

Каттақўрғонлик уч илғор пиллакор даъвати

«Оқ олтин» диёри — Ўзбекистон «кумуш тола» ўлкаси деб ҳам аталади. Республика партия ва ҳукуматининг ғамхўрлиги ва амалий ёрдамлари туфайли пиллачилик тобора ривожлантирилмоқда. Фан-техника ютуқлари кенг қўлланиляпти. Қурт боқиш агротехникаси такомиллаштирилмоқда. Энг муҳими, пиллакорларимиз ўз ишларининг усталари бўлиб қолдилар. Буларнинг самараси яққол кўриниб турибди. Республикамиз кўп йиллардан буён «кумуш тола» тайёрлаш юзасидан қабул қилинган планлар ва мажбуриятларини ортиғи билан бажармоқда.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларидан илҳомланган республикамиз пиллакорлари 1983 йилда давлатга 29 минг тонна «кумуш тола» етказиб бериш мажбуриятини қабул қилдилар. Улкан вазифани бажаришга муносиб ҳисса қўшиш ҳар биримизнинг шарафли ишимиз, виждон бурчимиздир.

Пилладан юқори ҳосил олмоқ учун нималар қилиш керак? Биз баҳорги қурт боқиш мавсуми бошланиши арафасида шу ҳақда фикр юритмоқчимиз. Ипак қурти очириладиган инкубаторийларни сифатли ремонт қилиб, зарур асбоб-ускуналар билан жиҳозлаш, формалин эритмаси билан дезинфекциялаш керак. Ҳар бир инкубаторийда 50—60 қути қурт уруғи очириш мақсадга мувофиқдир. Инкубаторийларда ҳарорат бир хил бўлиши шарт. Шунда қурт яхши жонланади, ҳаётчанлиги ортади. Инкубаторийлар учун фақат баҳаво, яхши бинолардан фойдаланиш керак. Эски, кимёвий моддалар сақланган бинолардан мутлақо фойдаланиш мумкин эмас. Чунки юқори ҳарорат ва намлик таъсирида кимёвий моддаларнинг қолдиғи буғланиб, мурғак жониворларни нобуд қилади. Бунга йўл қўймаслигимиз зарур.

Бизнинг районимиз бўйича баҳорги ипак қурти боқишга тайёргарлик ишлари тўла тугалланди. 48 та намунали инкубаторий ташкил қилинди, зарур асбоб-ускуналар билан таъминланди. Дезинфекциядан чиқарилди. Район пиллачилик идораси қошидаги бир ҳафталик семинарда қурт уруғи очирувчилардан 96 киши, бригада бошлиқларидан 26 киши ўқитилди. Ҳамма жойда қурт боқишда меҳнатга нарядсиз ҳақ тўлаш методига ўтилади. Хўжалик ҳисоби жорий этилади.

Ипак қуртининг яшаш даври жуда қисқа — 23—25 кундир. Шунинг учун ҳам унга эътиборни кучайтирмоғимиз, қурт инкубаторийлардан чиқарилиши билан дарҳол пиллакорларга тарқатмоғимиз, унгача марказий қуртхоналарни ҳам, якка тартибда қурт боқиладиган хоналарни ҳам тайёрлаб, ўтин-кўмир ва печкалар билан тўла таъминламоғимиз керак. Бизнинг районимизда 3010 та пиллачилик звеноси бўлиб, уларнинг ҳаммаси қуртни қабул қилиб олишга тайёр.

Ипак қурти, айниқса, катта ёшида сийраклатиб боқилиши керак. Шундай қилинганда барг билан баравар таъминланади, касалликларга чалинмайди, соғлом ва дуркун ўсади, салмоқли пилла ўрайди. Биз шуни ҳисобга олиб, ҳар қути ипак қурти учун биринчи ёшида 2 квадрат метр, иккинчи ёшида 5—6 квадрат метр, учинчи ёшида 12—15 квадрат метр, тўртинчи ёшида 25—30 квадрат метр ва бешинчи ёшида камида 70 квадрат метр сўкчаклар тайёрлашга қарор қилдик. Республикамизнинг барча «кумуш тола» ижодкорларига ҳам шундай қилишни маслаҳат берамиз. Районимизнинг барча хўжаликларида, шу жумладан, бизлар бошчилик қилаётган пудратчи звеноларда белгиланган миқдорда сўкчаклар тайёрлашга қизғин киришилди.

Маълумки, бир сўкчакда жойлашган неча ўн минглаб қуртнинг ҳаммаси баравар ривожланавермайди. Уларнинг уйқуга кириши ҳам турли муддатларда бўлади. Қуртларнинг ҳаммаси уйқуга киргандан кейингина озуқа беришни вақтинча тўхтатиш керак. Қуртлар уйқуси ёшига қараб 1—2 сутка давом этади. Бу фурсатда уларни безовта қилиш, ўрнидан қўзғатиш мумкин эмас. Қуртлар ухлаётган кезларда эшик-деразалар тез-тез очилиб, хоналарнинг ҳавоси алмаштирилиб турилиши керак. Қуртларнинг бир текис ривожланишини таъминлаш учун уларнинг 95—97 проценти уйқудан уйғонгандан кейингина барг солиниши керак.

Пиллакорларимиз ипак қурти боқиш агротехникасининг бошқа қоидаларини ҳам тўла ва изчиллик билан амалга оширмоқлари, меҳнат интизомига тўла риоя қилмоқлари, ўзаро социалистик мусобақани кучайтирмоқлари лозим.

Тут — ипак қуртининг озуқа базасидир. Кўпчилик колхозлар, совхозлар ва районларда тут майдонлари кенгайтирилиб, барг миқдорини кўпайтириш чоралари кўриляпти. Масалан, бизнинг районимизда ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йили учун белгиланган тут кўчатлари ўтқазиш топшириқлари ортиғи билан бажарилди. Тутзорлар оралиғи юмшатилмоқда. Дарахтлар ўғитлар қоришмаси билан озиқлантирилиб, суғориляпти. 346,5 гектар майдондаги тут плантацияси ва 2,9 миллион туп тут дарахтларига комплекс ишлов берилди.

Демоқчимизки, барча хўжаликларда парваришни кучайтириш йўли билан баргни кўпайтириш чораларини кўрмоғимиз, исрофгарчилик ва нобудгарчилик ҳолларига тўла барҳам бермоғимиз керак.

Биз бу йил районимиз бўйича 4470 қути қурт уруғи боқамиз. Ҳар қутисидан 71,6 килограммдан ҳосил олиб, она-Ватанга 320 тонна Каттақўрғон «кумуш тола»си армуғон этамиз. Пилланинг ҳаммасини юқори сортларга топширамиз. Бизлар ўз звеноларимизда ҳар қути қурт уруғидан 125 килограммдан фақат аъло нав пилла етиштирамиз. Юзлаб бригадалар, звеноларнинг пиллакорлари ҳам шундай юксак мажбуриятлар олдилар. Районимиздаги Ленин номли, «Пролетарий» колхозларининг заршунослари 40—41 тоннадан, Энгельс номли, Тельман номли колхозларнинг пиллакорлари 35—37 тоннадан хирмон кўтаришга аҳд қилдилар. Бошқа хўжаликларимизда ҳам пиллачилик кескин ривожлантирилади. Ўн биринчи беш йилликнинг ўзаги ҳисобланган 1983 йилнинг планлари ва социалистик мажбуриятлари шараф билан бажарилади. Республикамизнинг барча пиллакорини ҳар қути қурт уруғидан 120—125 килограммдан юқори сорт пилла олишга чақирамиз.

Муҳаррам ЭЛОВА,
Энгельс номли колхоз пиллачилик звеноси бошлиғи.

Ҳамида ҲОМИДОВА,
«Пролетарий» колхозининг пиллачилик звеноси бошлиғи.

Раъно МУРОДОВА,
Охунбобоев номли колхоз пиллачилик звеноси бошлиғи.

ДОИМИЙ КОМИССИЯ МАЖЛИСИ

Ўзбекистон ССР Олий Советининг саноат бўйича доимий комиссияси 31 март куни бўлиб ўтган мажлисида «Ўзбекхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг республика пахта тозалаш саноатини поток линиялар ва эҳтиёт қисмлар билан таъминлаш соҳасидаги ишини кўриб чиқди.

Депутатлар «Ўзбекхлопкомаш» бирлашмаси пахта тозалаш индустриясини ускуналар ва запас деталлар билан таъминлаш, уларнинг техникавий даражаси ва сифатини ошириш соҳасида муайян ишлар қилаётганлигини уқтириб, бу соҳадаги мавжуд камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтдилар. Маҳсулот етказиб бериш юзасидан шартнома мажбуриятлари бажарилмаяпти. Янги машина-механизмларни ўзлаштириш ва уларни ишлаб чиқариш суръатлари ҳали талабга жавоб бермаяпти. Бирлашма корхоналарида план интизоми ҳали ҳам паст. Механизмларни янгилаш суст бормоқда. Тайёрланаётган маҳсулот орасида олий сифат категорияли буюмлар ҳали кам.

Комиссия тармоқдаги ишлар аҳволини батафсил муҳокама қилиб, «Ўзбекхлопкомаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбарларига, Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлигига бирлашма корхоналарининг шу йилги планни барча кўрсаткичлар бўйича сўзсиз бажаришини таъминлаш учун кўрсатиб ўтилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан таъсирчан чоралар кўришни тавсия этди. Тошкент шаҳар ижроия комитетига, Самарқанд ва Андижон область ижроия комитетларига, республика бир қанча министрликлари ва идораларига давлат планлари ва социалистик мажбуриятларни бажаришда бирлашма корхоналари коллективларига зарур ёрдам бериш таклиф қилинди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми экономикани ривожлантиришда актив иштирок этганлиги, республика давлат статистика органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармаси ҳисоблаш ишлари бош бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Анвар Садирнурович **Исмоиловга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган экономист»** фахрий унвони берди.

МАРКС ҒОЯЛАРИ ЯШАМОҚДА ВА ҒАЛАБА ҚИЛМОҚДА

31 март куни Тошкентда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг йиғилиши бўлди. Йиғилишда олимлар билан бир қаторда партия, совет органларининг намояндалари, министрлик ва идораларнинг раҳбарлари қатнашдилар.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти, республика Фанлар академиясининг академиги К. И. Лапкин «К. Маркс ва социалистик қурилишнинг актуал проблемалари» мавзуида доклад қилди. Социализм ва коммунизм қурилишининг Маркс яратган илмий назарияси бугунги кунда янги жамият барпо этаётган миллионлаб меҳнаткашларнинг амалий ишларига қўшилиб кетганлиги қайд этиб ўтилди. Марксннинг даҳоси ижтимоий ривожланишнинг энг долзарб саволларига жавоб берди. В. И. Ленин ҳар хил ниқобдаги оппортунистларга қарши курашда ана шу ғояларни қаттиқ туриб ҳимоя қилиб қолиб, уларни янада ривожлантирди ва мунтазам революцион таълимотни — марксизм-ленинизм қоидаларини муттасил амалга ошираётган Коммунистик партиянинг кундалик фаолияти учун амалий қўлланма яратди. Бу музаффар таълимот совет кишиларининг энг эзгу мақсад йўлидаги, инсониятнинг порлоқ орзуси — коммунизм йўлидаги ишончли компасидир.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти академик О. С. Содиқов йиғилишда ўтган йилги илмий-тадқиқот ишларининг якунлари ҳамда партия XXVI съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VII Пленуми олимлар олдига қўйган талаблар асосида илмий тадқиқотларни янада ривожлантириш, уларнинг самарадорлиги ва сифатини ошириш вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Йиғилишда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиклари — Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон филиали президиумининг раиси С. К. Камолов, С. В. Стародубцев номидаги физика-техника институтининг директори С. А. Азимов, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзолари — механика ва бошқариш жараёнлари бўлими бюросининг аъзоси Р. А. Алимов, биология фанлари бўлимининг академик-секретари Ж. Х. Ҳамидов, тарих фанлари доктори Б. В. Лунин, Ўзбекистон ССР Госплани фан ва техника бошқармасининг бошлиғи, биология фанлари доктори В. А. Ҳожиматов, Тошкент халқ хўжалиги институти ректори, профессор М. Ш. Шарифхўжаев, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси археология институтининг директори, тарих фанлари доктори А. Р. Муҳаммаджонов, илмий асбобсозлик марказий лойиҳалаш-конструкторлик ва технология бюросининг директори Р. А. Зоҳидов сўзга чиқдилар.

Докладчи ва сўзга чиққан нотиқлар таъкидлаб ўтганидек, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов партия Марказий Комитетининг ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида баён этган қоида, яъни халқ хўжалигини интенсив ривожлантириш резервларини фан-техника тараққиётини жадаллаштиришдан, фан, техника ютуқларини ва илғорлар тажрибасини ишлаб чиқаришга кенг кўламда ва тезлик билан жорий этишдан қидириб топиш керак, деган қоида республика олимларининг ҳозирги фаолиятида белгиловчи қоида бўлиб қолди.

Фан билан ишлаб чиқаришнинг алоқалари мустаҳкамланмоқда, программавий тармоқ асосида илмий тадқиқотларни планлаштиришнинг янги формаларига ўтилмоқда. Ҳозир республика фанлар академиясининг муассасалари умумиттифоқ миқёсидаги ўттиздан кўпроқ комплекс программани амалга оширишда қатнашмоқдалар, республика ва бутун Ўрта Осиё регионн учун актуал бўлган илмий-техникавий проблемаларни ҳал этишга қаратилган кўп миқдордаги лойиҳалар устида иш олиб бормоқдалар. Тармоқ илмий-тадқиқот институтлари, саноат, қишлоқ хўжалик корхоналари ҳамда ташкилотлари билан ҳамкорликда «Пахта», «Озиқ-овқат программаси» каби ва бошқа бир қанча комплекс программалар ишлаб чиқилмоқда. Меҳнат коллективларининг талабларига мувофиқ хўжалик шартномалари ва ижодий ҳамдўстлик тўғрисидаги шартномалар асосида катта ҳажмдаги илмий изланишлар амалга оширилмоқда.

Илмий ечимларни ишлаб чиқаришга жорий этишни жадаллаштириш, фан самарадорлигини ошириш ишлари олиб борилмоқда. Пахта комплекси тармоқларида фойдаланилаётган илмий ечимлар ғоят самаралидир. Даставвал ғўзанинг серҳосил, касалликларга чидамли, парвариш қилиш ва йиғиб териб олишнинг индустриал технологиясига мослаштирилган ҳамда районлаштирилган янги навлари етиштирилиб, ишлаб чиқаришга жорий этилганлиги, шу технологиянинг ўзи, чигитни экишга тайёрлаш методлари, илғор агротехника, ўсимликларни биологик ҳимоя қилиш такомиллаштирилганлиги шулар жумласидандир.

Ядро физикаси, Электроника, Полимерлар физикаси институтларининг, «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг олимлари бажарган тадқиқотларнинг натижалари тезлик билан практикага жорий этилмоқда ва сезиларли самаралар бермоқда. Йиғилиш қатнашчилари республика автомат бошқариш системасининг иккинчи навбати ишлаб чиқилганлиги катта халқ хўжалик аҳамиятига эга эканлигини қайд этиб ўтдилар. Ана шу бошқариш системасининг айрим кичик системалари халқ хўжалигининг бир қанча тармоқларида самарали фойдаланилмоқда. Янги шифобахш дори-дармонларни яратиш соҳасида салмоқли натижаларга эришилди, бир қанча касалликларни аниқлашнинг таъсирчан усуллари медицина практикасида жорий этилди.

Йиллик йиғилишда таъкидлаб ўтилганидек, айни вақтда республика Фанлар академияси, унинг муассасалари фаолияти партия олимлар олдига қўйган талабларга ҳали тўла даражада мос бўлиб тушаётгани йўқ. Илмий ишларнинг ҳамма соҳаларида интизом ва уюшқоқликни муттасил оширишга, тадқиқотларни ташкил этиш ва уларнинг аниқ мақсадга қаратилишини яхшилашга, барча илмий ходимларнинг ижодий активлиги ва меҳнат ғайратини ривожлантиришга эришиш зарур. Тадқиқотчилик фаолиятидаги кераксиз параллелчиликка ҳануз батамом барҳам берилмаган, баъзида унча аҳамиятли бўлмаган, саёз мавзулардаги тадқиқотларни ўтказишга куч ва маблағлар беҳуда сарфланмоқда.

Нутқларда олимлар билан амалиётчилар ҳамкорлигининг самарали формаларидан кенгроқ фойдаланиш, ҳақиқатан ҳам муҳим тадқиқотларни биргаликда амалга оширишга, эришилган натижаларни халқ хўжалиги практикасига жадаллик билан жорий этишга тадқиқотчилар ҳамда мутахассисларнинг куч-ғайратларини сафарбар этиш кераклиги таъкидланди.

Йиғилиш қатнашчилари ижтимоий фанлар соҳасидаги тадқиқотлар сифатини ошириш, идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларда, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида бу фанларнинг ролини кучайтириш зарурлигига эътиборни жалб қилдилар. Жамиятимизнинг асосий вазифаси — совет кишиларининг турмуш даражасини, моддий фаровонлигини ва маънавий камолотини муттасил оширишдан иборат вазифани ҳал этиш билан боғлиқ бўлган социал ривожланиш актуал проблемалари чуқурроқ ва яна ҳам аниқроқ мақсадни кўзлаб ишлаб чиқилиши керак.

Йиллик йиғилиш ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари О. У. Салимов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров, Ўзбекистон ССР Министрлар Советн Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов иштирок этдилар. (ЎзТАГ).

ТАШАББУС, ЯНА ТАШАББУС

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: СЎЗ ВА ИШ БИРЛИГИ

Маълумки, КПСС XXVI съезди мамлакатимиз социал-иқтисодий тараққиётининг улкан режаларини белгилади. Съезд қарорлари навқирон Жиззах области партия ташкилотларида қандай бажарилмоқда? Экономикага раҳбарликни такомиллаштиришнинг ибратли тажрибаси нималардан иборат? Қуйи партия ташкилотлари жанговарлиги, коммунистларнинг авангардлик роли қандай намоён бўлмоқда? «Совет Ўзбекистони» мухбири Т. Мақсудов Жиззах область партия комитетининг иккинчи секретари Е. А. Клеменовга шу сингари саволлар билан мурожаат қилди. Қуйида шу суҳбат тафсилотини ўқийсиз.

МУХБИР. Евгений Александрович, аввало, партия XXVI съезди қарорларининг қўриқ областимиз экономикасини юксалтиришга кўрсатаётган таъсири ҳақида сўзлаб берсангиз.

Е. КЛЕМЕНОВ. Жиззах чўлини ўзлаштириш ишларининг ўзига хос хусусияти шундаки, Сирдарё сувини 176 метр юқорига кўтариш талаб қилинарди. Илгари Ўзбекистонда бундай лойиҳа амалга оширилган эмас. Съезд арафасида поёб насос станцияларининг биринчи навбати ишга туширилди. Кўп ўтмай унинг иккинчи навбати ҳам ишлай бошлайди.

Областимизда рангли металлургия дадил ривожлантирилмоқда. Маржонбулоқнинг сара, сифатли олтини кавлаб олина бошлади? Биз воҳада янги тармоқлар — химия ва тўқимачилик саноатини ривожлантириш борасида ҳам катта ташкилий ишлар олиб бормоқдамиз. Жиззах ип-йигирув фабрикасининг биринчи навбати иш бошлади. Эндиликда областда етиштирилган пахтанинг муайян қисми воҳанинг ўзида қайта ишланиб, трикотаж фабрикасига хом ашё етказиб берилмоқда. Шунингдек, Жиззах аккумулятор заводининг биринчи навбати, А. Икромов номли совхозда ҳамда Жиззах районидаги Учтепа посёлкасида пахта заводлари дастлабки маҳсулотни ишлаб чиқаришга киришди.

МУХБИР. Кўриниб турибдики, халқ хўжалигининг барча соҳалари кенг кўламда, тез суръат билан ривожланмоқда. Табиийки, бу экономикага раҳбарликни тубдан такомиллаштиришни тақозо этади.

Е. КЛЕМЕНОВ. Шубҳасиз. Биз партия комитетлари ишининг усул ва услубларини такомиллаштирмоқдамиз. Сиёсий-ташкилотчилик, тарбиявий ишларни кучайтира бориб, коммунистлар, барча меҳнаткашлар куч-ғайратини катта-катта хўжалик вазифаларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этаверамиз. Асосий эътибор коммунистлар, барча меҳнаткашлар билан ишлашга, партия қуйи бўғинлари жанговарлигини кучайтиришга қаратилмоқда. Ўз сафига 20 мингдан зиёд коммунистни бирлаштирган область партия ташкилоти катта кўламдаги ишларни амалга оширишда меҳнаткашлар оммасининг иродасига, ижодкорлигига, ташаббускорлигига таянмоқда.

Жиззах йўлларида узунлиги 43 метрдан зиёд автопоездни кўриш мумкин. Уни «Турксиб»нинг иккинчи навбатини қуришда қатнашган Жиззах шаҳридаги 5-автотранспорт корхонаси ҳайдовчиси коммунист Турсун Жабоев бошқаради. У «КрАЗ» машинасига икки прицепни махсус мосламалар орқали тиркаб, ўн йилдан бери Жиззах чўлини ўзлаштирувчиларига қурилиш материаллари етказиб бермоқда. Ҳозир у ўн иккинчи беш йиллик ҳисобига ишламоқда. Унинг изидан борган икки юздан ортиқ шофёр 1984 йил ҳисобига меҳнат қилаётир.

Яқинда бўлиб ўтган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IX пленуми республикада чорвачиликни ривожлантириш борасида муҳим қарор қабул қилди. Пленум минбаридан КПСС XXVI съезди делегати, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат Холбуви Рустамованинг пленум президиумига йўллаган телеграммаси ўқиб эшиттирилди. У 1983 йил ҳисобидан 5.5 тонна гўшт топшириб, йиллик планни ошиғи билан бажаргани ҳақида рапорт берган эди. Ишлаб чиқариш илғорлари Хурсанд Султонов, Тамара Ҳасанова, Рўёб Маматова, Қобил Алқоров, Ўктам Муллажонов, Валентина Шчипачёва, Мақсуда Фозиловаларнинг ҳам муносиб издошлари бор.

МУХБИР. Яқинда «Совет Ўзбекистони»да коммунист Раҳим Зияевнинг «Қаловини топсанг...» сарлавҳали мақоласи эълон қилинди. Мақола автори ишда кампаниябозликка, штурмчилик, сохта «кўтаринкилик»ка қарши яхши фикрларни олға суради...

Е. КЛЕМЕНОВ. Мақолани мен ҳам қизиқиш билан ўқиб чиқдим. Дарҳақиқат, коммунист Раҳим Зияев кераксиз штурмчилик, кампаниябозлик, сохта «кўтаринкилик»ни партиявий принципиаллик билан дадил қоралайди. Бугунги кунда ҳам шундай сунъий вазиятлар олға силжишимизга ҳалақит бераётганидан кўз юмиб бўлмайди. Очиғини айтганда, баъзи раҳбарлар ўз ноқобилликларини кампаниябозлик, штурмчилик билан ёпмоқчи бўладилар, гўё бошқаларнинг кўзига жуда ишбилармон, эпчил бўлиб кўринишга ҳаракат қиладилар. Оқибатда улар ўзлари раҳбарлик қилаётган коллектив меҳнаткашларининг ижодкорлигини, ташаббусини бўғиб, хотиржам, омилкорлик билан иш юритишларига халақит берадилар. Фикримча, умумдавлат иши, умумхалқ иши ҳеч қачон зўраки кампаниябозлик йўлидан бормай, балки коммунистик дунёқараш даҳолари чуқур илмий асослаганидек, планли равишда, ўз маромида ривожланиб бориши керак. Ана шундагина ишлаб чиқариш негизида халқ моддий, маънавий фаровонлигининг бақувват илдизлари жамият ҳаётидан озуқа олиб, мангу яшайди.

МУХБИР. Суҳбатимиз раҳбарлик қобилияти масаласига кўчди. Сизнингча, замонавий раҳбар қандай фазилатларга эга бўлиши керак?

Е. КЛЕМЕНОВ. Замонавий раҳбар энг аввало омма ташаббусига, ижодкорлигига таяниб иш кўрадиган кучли ташкилотчи, ўз соҳасининг яхши мутахассиси, илм-фан янгиликларини дадиллик билан қўллашга шароит яратадиган, ахлоқи, одоби, маданияти билан атрофдагиларнинг ҳурматини қозона олган, давлатнинг ҳар бир тийинини беҳуда исроф қилмаслик учун қаттиқ туриб курашадиган киши бўлиши керак. Биз камчиликларни рўй-рост айтишдан қўрқмаслигимиз лозим. Чунки, бу кадрларимиз, раҳбар ходимларнинг фазилатидаги энг яхши сифатларини кўпайтиради.

Тўғри, орамизда амалдорлик курсисига ёпишиб олиб, алмисоқдан қолган усул ва воситалар билан ишловчилар ҳам йўқ эмас. Бироқ баъзан кечагина раҳбарлик лавозимини эгаллаган ёшлар ҳам ана шу йўлга осонгина ўтиб олганларини кўрганда, афсусланасан, киши. Бир мисол келтираман. Областимиз қишлоқ хўжалик ташкилотлари учун «Т-4» ҳайдов тракторининг моторини ремонт қилиш анча қимматга тушарди, чунки бу Андижондаги заводда ремонт қилинарди. Шунинг учун Жиззах ремонт-механика заводини реконструкция қилишга қарор қилиниб, 2 миллион 425 минг сўмлик капитал маблағ ажратилди. Бу масъулиятли вазифа «Джизакстрой»нинг 316-механизациялашган кўчма колоннасига топширилди. «Джизакстрой» раҳбари Леонид Яковлевич Терман қурилиш-монтаж ишларини 1981 йил октябрь ойида тугаллашга ваъда берганди. Лекин икки йил ўтса ҳамки, қурилиш-монтаж ишлари тугамади. 316-механизациялашган кўчма колоннада қурилиш ишлари оқсаётгани учун бошлиқ ишдан олиниб, ўрнига, ёш инженер Евгений Кошерский раҳбар этиб тайинланди. У ҳам эски усулда иш тутаверди. Масаланинг моҳиятини янада чуқурроқ ўрганганимизда шу нарса маълум бўлдики, бу қурилиш ташкилотида хўжасизликка йўл қўйилган, капитал маблағ, қурилиш материалларини тежаш, иқтисод қилиш ўрнига ортиқча исрофгарчилик рўй берган. Кўчма колонна бошлиғи Е. Кошерский, бош инженер Р. Ашраповнинг эътиборсизлиги, беparволиги туфайли рўй берган бузиб қуриш-у лойиҳа чизишлар фақат вақтнигина ўғирламай, минг-минг сўмлаб давлат маблағини беҳуда исроф қилишга олиб келди. Ана шундан кейин ҳам Е. Кошерскийни ёш, эпчил, замонавий раҳбар дея оламизми?

Хуллас, коммунист қандай соҳада ишлашидан қатъи назар рўй бераётган ҳар бир воқеага, амалга оширилаётган улкан ишларга, камчиликларга бефарқ муносабатда бўлмаслиги керак. У — энг фаол инсон. Улуғ Ленин таълим берганидек, давримизнинг ақл-идроки, шон-шарафи ва виждони бўлган Коммунистик партия ўз аъзоларининг онгли интизоми, активлиги, сўз ва иш бирлиги билан кучлидир.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БЎЙЛАБ

● МОГИЛЕВ

Синтетик тола ишлаб чиқарувчи В. И. Ленин номли «Химволокно» бирлашмаси коллективи қолоқликдан илғорлар сафига чиқиб олди. Социалистик мусобақани ташкил этишнинг янги шаклини қўллаш натижасида шунга эришилди. Касаба союз активлари узлуксиз ишлайдиган комплекс бригадалар тузиш ва уларнинг ҳар бирига ускуналарни бириктириб қўйишни таклиф қилдилар. Ускуналарнинг техникавий ҳолати меҳнатда иштирок этиш коэффициентини аниқлаш ва мусобақа натижаларига якун чиқариш чоғида ҳисобга олинади. Бошқа цехларда ҳам қулоч ёзган тажриба корхона коллективига планни муваффақиятли адо этишда кўмаклашади.

● ЯРОСЛАВЛЬ

Бу ердаги нон маҳсулотлари комбинати илғор тажриба мактабига айланди. Асбоб-ускуналар комплекс тарзда янгиланганлиги, технология доимо такомиллаштириб борилаётганлиги туфайли ун тортиш энг кўҳна корхоналаридан бири коллективи ўз маҳсулотининг деярли ярмини олий сорт билан чиқара бошлади. Бу эса тармоқнинг ўртача кўрсаткичидан икки баравар кўпдир. Унни сифатли тортиш учун кураш илғор коллективга ҳар йили икки минг тоннадан ортиқ буғдойни тежаб қолиш имконини беради.

● ХАРЬКОВ

Харьков области «Сельхозхимия» бирлашмасида далаларга ўғит солишни бошқаришнинг автомат системаси жорий этилди. Бу йил кузги экинлар ЭҲМ ҳисоб-китобларига мувофиқ икк маротаба азотли ўғитлар билан озиқлантирила бошланди. Ўғитларни илмий асосда солиш об-ҳаво шароитларининг ҳосилдорликка салбий таъсирини камайтириш, дон сифатини ошириш имконини беради.

● РОСТОВ-ДОН

Область ўлкашунослик музейида «Дон чўллари хазинаси» мавзуидаги кўргазма очилди. Экспозицияда эрамиздан аввалги уч мингинчи йиллардан ўрта асрларгача бўлган даврга тааллуқли меҳнат қуроллари, рўзгор анжомлари ва бошқа нодир буюмлар қўйилган. Антик даврнинг бронзадан тайёрланган юксак бадиий буюмлари, реставрация қилинган қадимги чарм буюмлар — буларнинг ҳаммаси археологлар тўрт юздан ортиқ қўрғонда қазиш ишлари олиб боришганда топилган.

(ТАСС).

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

Вазият ғоят хатарли равишда кескинлашиб кетган Яқин Шарқдан янги-янги ташвишли хабарлар келиб турибди. Исроил ҳарбий ва сиёсий арбоблари Сурияга қарши гўё олдини олиш мақсадидаги уруш муқаррарлиги ва Исроил армияси шу урушга тайёрлиги тўғрисидаги гапларда бир-бирларидан ошмоқдалар. Исроилда Сурияга қароқчиларча зарба бериш мақсадида ошкора ҳарбий тайёргарлик олиб борилмоқда.

Ўтмишда бир неча бор қилиб келинганидек, бу сафар ҳам шу агрессив ниятларни Исроилнинг «хавфсизлигини ҳимоя қилиш» тўғрисидаги аллақандай ташвиш билан оқлашга уринишмоқда. Бу сафар Тель-Авив томонидан зўрайиб бораётган хавф-хатарларга нисбатан Сурия кўрган мудофаа тадбирларидан бир баҳона сифатида фойдаланилмоқда.

Исроил экспансиячилари мунофиқлигининг чеки йўқ. Улар яқиндагина ўша «хавфсизликни ҳимоя қилиш» ниқоби остида Ливанга қарши ваҳшиёна агрессия қилдилар, ўн минглаб тинч аҳолини ўлдирдилар, аслида шу суверен мамлакатнинг катта қисмини босиб олдилар. Энди бўлса Сурияга қарши пичоқ қайрамоқдалар.

Исроилнинг хавфсизлигига бирон-бир таҳдид қилинаётганлигига ҳеч ким ишонмайди. Аксинча, Исроил қўшни араб мамлакатларидан қуролли ўч олиш билан муттасил таҳдид қилиб, Яқин Шарқда доимий ҳарбий хавф-хатар манбаи бўлиб қолди.

Ҳозирги пайтда Сурия Тель-Авивдаги раҳбарлар босқинчилик ниятларини амалга ошириш йўлига асосий ғов бўлиб турганлиги сабабли бу мамлакатга қарши зарба беришмоқчи. Сурияни букиш, уни империалистлар ва сионистларнинг кирдикорларига қарши ҳаракат қилишдан воз кечишга мажбур этиш Тель-Авивнинггина эмас, бошқаларнинг ҳам азалий мақсадидир.

Исроил ҳарбийлари араблар диёрида қирғинбарот қилганларида уларнинг қўлига қилични Вашингтон тутқазганлиги ҳаммага маълум. Вашингтон ва Тель-Авивнинг стратегик ҳамжиҳатлиги араб халқлари бошига беҳад жабр-зулм, оғир кулфатлар келтирди.

Вашингтон Исроилнинг даъволарини сўзсиз қўллаб-қувватлаётганлиги сабабдан Исроил давом эттираётган агрессияси учун «мукофот» олишга — арабларни агрессия оқибатларига кўнишга мажбур этиш, фаластинлик араб халқини ўзининг қонуний миллий ҳуқуқларини амалга ошириш имкониятидан маҳрум этиш йўлида ўз хатти-ҳаракатларини сурбетларча кучайтирмоқда. Исроил босиб олинган Ливан диёрида АҚШнинг йўл қўйиб бериши туфайли мустаҳкам ўрнашиб олмоқда, қандай бўлмасин уни тутқунликда сақлашни мўлжалламоқда. Бу мамлакатга ультиматум тарзидаги шартлар қўйилмоқда. Исроил Ливанга ҳатто ўзининг ноиби, Ливан халқининг хоини, ўз малайи Ҳаддадни тиқиштирмоқда. Булар у ёқда турсин, умуман Яқин Шарқда АҚШ билан Исроилнинг биргаликдаги ҳарбий-сиёсий ҳукмронлигини ўрнатиш режалари ишлаб чиқилмоқда ва амалга оширилмоқда. Яна аллакимларнинг Америка — Исроил тўрига тушиб қолиш хатари бор.

Исроилда Сурияга қарши милитаристик васваса кучайтирилаётганлиги билан бир вақтда АҚШ ўз шеригига сиёсий, ҳарбий ва молиявий ёрдамни кенгайтириб бораётганлиги асло тасодифий эмас. Куни кеча Вашингтонда Исроилга яна кўпдан-кўп қурол-яроғлар юборилажаги эълон қилинди. Шу жумладан, яна Ф-16 ва Ф-15 энг замонавий қирувчи-бомбардимончи самолётлар юбориш мўлжалланмоқда.

Исроилнинг Сурияга нисбатан жиноий ниятларига ҳеч ким бепарво қараб тура олмайди, бу ниятлар барбод этилмоғи керак. Сурия халқи ёлғиз эмас. Араб ватанпарварлари, социалистик мамлакатлар, тинчлик, адолат ва ор-номусни қадрлайдиган кишиларнинг ҳаммаси Сурия халқи томонидадир.

Тель-Авивнинг ўт билан ўйнашишини тўхтатиш пайти келди. Совет Иттифоқи Яқин Шарқдаги барча халқларнинг қонуний ҳуқуқлари ва манфаатлари қурол кучи билан, уруш йўли билан эмас, балки барча манфаатдор томонлар сиёсий куч-ғайрати ёрдамида, можарони одилона, ҳар томонлама бартараф этиш йўли билангина таъминланиши мумкин, деб яна бир карра таъкидлайди.

Бухоро тўқимачилик комбинатининг Вобкентдаги тўқув фабрикаси филиали коллективи йилнинг биринчи квартал топшириқларини барвақт бажарди. Бу ерда йил бошидан буён 2 миллион метр газлама ишлаб чиқарилди.

Коллектив Қизил шанбаликка ҳам қизғин тараддуд кўряпти. Ўша куни корхонада 600 ишчи-хизматчи ўз меҳнат постида бўлади. Фабрика бўйича кунлик нормадагидан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқарилади. Суратда корхонанинг Жамила Гадоева бошлиқ илғор бригада аъзоларини кўриб турибсиз. Коллектив ҳар сменада пландаги 3612 метр ўрнига 5 минг метр ва ундан ҳам ошириб газлама тайёрлаяпти.

А. Мирзажонов фотоси. (ЎзТАГ).

ҚОЗОҚ ТИЛИДА

ОЛМАОТА, 30 март (ТАСС). «Казахстан» республика нашриёти В. И. Ленин 55 томлик тўла асарлар тўпламининг 50-томини қозоқ тилида босмадан чиқарди. Нашрни Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институти тайёрлаган.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ҲАСРАТ»

Газетамизнинг шу йил 27 февраль сонида босилган «Ҳасрат» сарлавҳали фельетонда Қарши шаҳар ёғ-экстракция заводида меҳнат интизомининг бузилаётгани кескин танқид қилинган эди. ҚАРШИ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ушбу фельетон юзасидан йўллаган жавобда ёғ-экстракция заводи адресига айтилган танқидий фикрлар асосли эканлигини маълум қилади. Заводда йўл қўйилган камчиликлар шаҳар партия комитети бюросида атрофлича муҳокама этилди. Камчиликларни бартараф этиш юзасидан комплекс тадбирлар ишлаб чиқилиб, амалга оширилмоқда.

Меҳнат интизоми устидан қатъий назорат ўрнатилмагани учун Қарши шаҳар ёғ-экстракция заводи директори Э. Қурбонов, партия ташкилоти секретари Ш. Рўзиқулов, завод касаба союз комитети раиси С. Асадовларга ҳайфсан эълон қилинди. Завод фаолияти устидан доимий назорат ўрнатилди.

КИТОБ — ДЎСТЛИК ЖАРЧИСИ

6 сентябрдан 12 сентябргача Москвада ўтадиган IV халқаро виставка-ярмаркада икки мингдан кўпроқ чет эл китоб савдоси фирма ва ташкилотлари қатнашиш истагини билдирди. Мамлакатимиз виставка стендларига ижтимоий-сиёсий, илмий, бадиий адабиётга оид 20 мингта нашрни қўяди. Ярмарка ташкилот комитетининг 29 март куни бўлиб ўтган мажлисида ана шу рақамлар келтирилди. Мажлис ижтимоий-сиёсий ва маданий ҳаётдаги муҳим воқеага қандай тайёргарлик кўрилаётганлигини муҳокама қилди.

Ярмаркада қатнашадиган фирмалар марксизм-ленинизм классиклари асарларига, илмий коммунизмга оид асарларнинг янги нашрларига, тинчлик, қуролсизланиш ва кескинликни юмшатиш учун кураш проблемаларига доир китобларга совет ташқи савдо ташкилотлари билан битимлар тузишлари мумкин. Чет эллик шерикларнинг илтимосига кўра фан, спортга оид китоблар, шунингдек, ҳарбий мемуарлар қўйиладиган совет бўлими кенгайтирилади. Кенг экспозиция СССР халқларининг 78 тилда яратилаётган совет кўп миллатли адабиётининг ҳозирги ривожланиш даражасини акс эттиради.

(ТАСС мухбири).

Минглар шартномаси амалда!

БИРИ-БИРИГА ШОГИРД, УСТОЗ

ЎЗБЕКИСТОН ВА УКРАИНА ТРИКОТАЖЧИЛАРИ МУСОБАҚАСИ

Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси билан Украинанинг Львов шаҳридаги «Луч» фирмаси коллективи ўртасида социалистик мусобақа ўрнатилганига ўн йил тўлди.

Илғорлик ва серсамара тажрибага бўлган иштиёқ икки турдош корхона — Тошкентнинг «Малика» трикотаж бирлашмаси билан Львовнинг «Луч» фирмаси коллективлари ўртасида ҳамкорлик алоқаларини мустаҳкамлади. Илгаридан давом этиб келаётган бу алоқаларнинг ривожланиши бугунга келиб катта самара бераётган мусобақага асос бўлди.

«Малика» бирлашмаси кўпинча корхонада ташкил этиладиган малака ошириш курсларида тажриба ўргатадиган, илғор техника жиловини тутган мастерларга муҳтожлик сезарди. Тошкентлик кўпгина трикотажчилар биринчи бўлиб львовлик мастер ёрдамчиси Л. И. Краусдан ҳунар ўрганишганини айтишади. Ҳатто, у «Малика»да айланма усулда тўқийдиган машинани биринчи марта ишга тушириб берганини ҳали-ҳали эслашади. Львовликларга фильмопечат машиналари дейиладиган гул босиш ускуналарини ишга туширишда «Малика» фирмасининг бош инженери Ваҳоб Каримов бошлиқ бир гуруҳ ишчиларнинг катта ёрдами теккан.

Бугунги кунда «Малика» ва «Луч» корхоналари ўртасида 12 тўқувчи ва биттадан бригада ўзаро мусобақалашади, ахборотлар алмашинади. Шунингдек, социалистик мусобақа шартларининг бажарилишини ўзаро текширадиган делегациялар бир-бирларининг меҳмони бўладилар.

Мусобақадошлар ҳар сафар тўпланишганда шаҳардаги Шон-шуҳрат тепалигига боришарди. Бу ерда Улуғ Ватан урушида Львов шаҳрини озод қилишда қаҳрамонларча ҳалок бўлган ўзбек йигити Салимжон Охунов ва украин Александр Марченколарнинг қабрлари бор. Ғалабанинг 30 йиллиги нишонланган кундан бошлаб «Малика» бирлашмасида А. Марченко номли, «Луч» фирмасида эса С. Охунов номли комсомол-ёшлар бригадалари тузилди. Шундан буён тошкентликларнинг қардошлар ҳузурига бориши Шон-шуҳрат тепалигидаги митинг, бу ерда ҳалок бўлганлар қабрига гулчамбар қўйиш билан бошланадиган бўлди.

Ҳозир тошкентлик кўпгина таниқли трикотажчилар ўз муваффақиятларини «Луч» тўқувчилари билан ўрнатилган дўстлик алоқаларининг маҳсули деб атаётганликлари бежиз эмас. Шоира Холмуҳаммедова бирлашма бўйича ўтказилган «Ишчи маҳорати» конкурсида биринчиликни олганида ҳали шогирд эди. У ипни мокига белгиланган 32 минут ўрнига 9 минутда ўтказди. Шогирд қизнинг абжирлигини сезган бирлашма маъмурияти бошқа иш жараёнлари ва машиналарни яхши ўрганишига умид боғлаб делегация составида уни львовлик ҳамкасблари ҳузурига йўллади. Шоира донгдор тўқувчи, Ленин ордени кавалери Нинель Ион билан танишди, унга шогирд тушди. Синчков, ишбилармон ишчи ўзбек қизидаги яхши фазилатларни дарҳол пайқади. Уни ҳам ўзи каби ишлай оладиган даражага етказишга ҳаракат қилди.

Шоира устозини уялтириб қўймади. Тез орада ундан ўзиб кетишга муваффақ бўлди. Нинель Ивановна берган тавсиялар асосида Шоира икки ўрнига уч машинада ишлай бошлади. Шу тариқа корхонада кўп станокчилик ташаббуси авж олиб кетди. Нинель Ивановна 1981 йилда шогирди муваффақиятларини эшитиб Тошкентга келди. Устоз Шоира орттирган тажрибани таъкидлади ва у эришган ютуқлар ибрати «Луч»даги дугоналарига етказишга арзигулик эканини эътироф қилди.

Ўша йили Шоира Холмуҳаммедова ҳам устози сингари Ленин ордени билан тақдирланди.

Шоиранинг изидан борган А. Марченко номидаги комсомол-ёшлар бригадаси бошлиғи Машҳура Қодирова ҳам меҳнатда катта зафарларга эриша бошлади. Кўп машинада ишлаб, бир беш йилликда икки беш йиллик план ҳажмида иш бажариш мажбуриятини олди. Ҳозир Машҳура 1986 йил ҳисобига маҳсулот топширмоқда.

Кейинги йилларда «Малика» бирлашмасида янги тикув-тўқув корпуси ишга тушди. Бу катта ва мураккаб ишда ҳам львовлик ҳамкасблар ёрдами беқиёс бўлди. Янги ускуналарни ўрнатишда механиклар маҳоратларини намойиш этишди. Машиналарни созлаш, ишга тушириш муҳим жараён бўлиб, кўп билим ва тажриба талаб этади. Бу ишда ҳам дўстлар ёрдамга келишди. Машиналар бемалол ишга тушиб кетгунича украиналик донгдор тўқувчиларнинг вакиллари «Малика»га келиб иш ўргатишди.

Дўстлар кўмаги натижасида янги тикув-тўқув корпуси муддатидан бир йил аввал ишга тушиб кетди. Бу қўшимча тарзда 600 тонна товар маҳсулот, 640 минг дона трикотаж буюм ишлаб чиқариш имконини беради. Тикув-тўқув корпуси ва бутун бирлашма цехларида ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, турини кўпайтиришга хизмат қиладиган янги юксак унумли 475 ускуна ҳаракатга келди.

Ўзбекистон ва Украина трикотажчилари мусобақаси давом этмоқда. Бу дўстлик алоқаларини мустаҳкамлаш билан бирга илғор тажрибаларни баҳам кўришда, ўзаро амалий ёрдам самараларини кўпайтиришда, маҳсулот тайёрлаш ҳажми ва сифатини ошириб боришда қўл келяпти.

Бири-бирига устоз, бири-бирига шогирд деб шунга айтсалар керак.

Г. ЯРОСЛАВСКАЯ.

МУРОЖААТНОМА

Кейинги вақтларда империализмнинг энг агрессив кучлари, аввало АҚШнинг реакцион доиралари қилаётган ҳаракатлар натижасида халқаро вазият жуда ёмонлашиб кетди. Империализм НАТО билан Варшава шартномаси мамлакатлари ўртасидаги, АҚШ билан СССР ўртасидаги ҳарбий кучларнинг мувозанатини ўз фойдасига ўзгартириш пайига тушиб олди, қуролланиш пойгасини кучайтирмоқда. Вашингтоннинг ташаббуси билан психология уруши авж олдириб юборилди, СССРга ва жаҳон социализмига қарши «салб юриши» ташкил этишга уриниб кўрмоқдалар. Ер юзида тинчликка хавф-хатар кучайди. Бу эса барча софдил кишиларни жуда ташвишга солмоқда.

Империализм ўзининг жаҳоншумул стратегиясида халқаро сионизмдан социализмга ва миллий-озодлик ҳаракатига, тинчлик ва социал тараққиёт кучларига ҳужум қилиш учун зарбдор отрядлардан бири сифатида фойдаланмоқда.

Сиёсий авантюризм, арабларга тегишли ерлар оккупация қилиб олинганлиги, суверен Ливанга қарши қилинган ҳарбий агрессия, ўн минглаб тинч аҳоли ўлдирилганлиги ва жароҳатлантирилганлиги, фаластинлик қочоқларга нисбатан Сабра ва Шатила лагерларидаги ҳунрезлик, Ансордаги ва бошқа концентрацион лагерларидаги жабр-зулм ҳамда қийноққа солишлар — мана шу ёвузликларнинг ҳаммаси учун Исроилнинг ҳукмрон тўдаси, халқаро сионизм корчалонлари жавоб берадилар.

Бу жиноятлар ҳамма жойда барча чинакам демократик кучларни ва турли сиёсий маслакдаги ташкилотларни, руҳонийларни, мўътабар ҳукумат арбобларини, холис ниятли ҳамма кишиларни ғазаблантирди.

Исроиллик сионистларнинг телбаларча, авантюрачилик сиёсати араб халқларигагина кулфат ва азоб-уқубат келтириб қолаётгани йўқ. Бу сиёсат Яқин Шарқда одилона ва мустаҳкам тинчлик ўрнатиш мақсадларига, қолаверса Исроилнинг ўз ҳаётий манфаатларига ҳам мутлақо зиддир. Шунга қарамай, Бегин ва унинг тўдаси Америка империализми билан халқаро сионизмнинг ҳар томонлама мадади ва ёрдамидан фойдаланиб, босқинчиликни ва сиёсий террорни давом эттирмоқда.

Сионизм ўз моҳият эътибори билан ашаддий миллатчилик, шовинизм ва ирқий муросасизлик, ўзгаларнинг ерларини босиб олиш ва қўшиб олишни ёқлаш, қуролли авантюризм, сиёсий бебошлик ва бедодликка ружу қилиш, сафсатабозлик ва мафкуравий қўпорувчиликлар, қабиҳ найранглар ва хиёнаткорликдир.

Ирқчиликнинг бир шакли бўлмиш сионизм, Исроил ҳукуматининг араб халқларига нисбатан тутаётган сиёсати Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг қарорларида неча бор қораланди.

Ғарбнинг оммавий ахборот воситалари, шу жумладан сионистлар пропагандаси бизнинг Совет Ватанимизга, унинг тарихига ва ҳозирги воқелигига кун сайин туҳмат ёғдирмоқда, унинг тинчликсевар ташқи сиёсати моҳиятини бузиб кўрсатмоқда. КПССнинг миллий сиёсати, айниқса, қўпол тарзда қалбакилаштириб кўрсатилмоқда. Сионизм корчалонлари совет яҳудийларининг «ҳимоячилари» ҳуқуқини ўзлаштириб олишга уриниб, жаҳон афкор оммасини гўё СССРда «яҳудийлар масаласи» мавжуд, деб ишонтиришга уринмоқдалар.

Биз бундай уйдирмаларга қарши кескин норозилик билдирамиз. Социалистик воқелик, мамлакатимизнинг ленинча миллий сиёсатни амалга оширишдаги муваффақиятлари бу уйдирмаларни батамом чиппакка чиқаради.

Совет яҳудийлари сионист тарғиботчиларнинг ҳаётимизга аралашиш учун қилаётган уринишларини жирканиб рад этадилар, Совет Ватанимизга ёғдирилаётган туҳмат ва бўҳтонни ғазаб билан қоралайдилар. СССРнинг яҳудий гражданлари совет халқининг ажралмас қисмидир.

Биз янги гўзал жамият — коммунизмни ягона кўп миллатли оила бўлиб қуряпмиз, халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик учун курашяпмиз, совет кишиларининг интернационал бирлигини қўпориш йўлидаги ҳар қандай уринишларга зарба беряпмиз. Сионизм идеологлари сионизм танқид қилинаётганини, совет жамоатчилиги Исроил ҳукмрон доираларининг агрессив сиёсатини ҳар қандай қоралашини «антисемитизм кўриниши» деб кўрсатишга уринмоқдалар, бу уринишлар бемаънилиқдир. Чинакам интернационалистлар бўлмиш совет кишилари шовинизмнинг ҳар қандай шаклларини, шу жумладан сионизм ва антисемитизмни кескин рад қилаётганликлари яхши маълум.

Биз ақл-идрок ва ор-номус амри билан барча совет кишиларига шундай деб мурожаат қиламиз:

— ишчилар, колхозчилар, зиёлилар — сионизмнинг сиёсий қиёфасини фош этишда фаол қатнашингиз, унинг кирдикорларига қаттиқ зарба берингиз;

— жамиятшунос олимлар сионизм идеологиясининг реакцион моҳиятини ва унинг сиёсий практикаси агрессив характерини далил-исботлар билан танқид қилувчи илмий тадқиқотларни кучайтирингиз;

— адабиёт, санъат арбоблари, журналистлар — сионизмнинг қўпорувчилик пропагандаси ва сиёсати халқ манфаатларига ва инсонпарварликка зид эканини ўз асарларингизда ва нутқларингизда янада тўлиқроқ очиб ташлангиз.

Биз ўз куч-ғайратларимизни бирлаштириш мақсадида «Совет жамоатчилигининг сионизмга қарши комитети» деб аталган кўнгилли ташкилот тузишни таклиф қиламиз ва турли миллатларга мансуб совет гражданларини шу комитет ишида фаол қатнашишга даъват этамиз.

Бу иш сионизм идеологиясига ва сиёсий практикасига қарши, ер юзида социал тараққиёт ва тинчлик учун янада қатъият билан курашиш имконини беради.

Д. А. ДРАГУНСКИЙ — генерал-полковник, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони.

М. И. КАБАЧНИК — академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофоти ва Давлат мукофотининг лауреати.

Г. Б. ГОФМАН — СССР Ёзувчилар союзининг аъзоси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони.

С. Л. ЗИВС — профессор, юридик фанлари доктори, РСФСРда хизмат кўрсатган фан арбоби.

Б. С. ШЕЙНИН — СССР Кинематографиячилар союзининг аъзоси.

Г. Л. БОНДАРЕВСКИЙ — профессор, тарих фанлари доктори, РСФСРда хизмат кўрсатган фан арбоби.

Г. О. ЗИМАНАС — профессор, фалсафа фанлари доктори.

Ю. А. КОЛЕСНИКОВ — СССР Ёзувчилар союзининг аъзоси.

БИЗНИНГ ТАВСИЯЛАР

МЎЛ ҲОСИЛ ОМИЛИ

ЧИГИТНИ ЯХШИ ТАЙЁРЛАНГАН ЕРЛАРГА СИФАТЛИ ҚИЛИБ ЭКАЙЛИК

Чигит экиш ёппасига бошланишига саноқли кунлар қолди. Ҳозир ҳар бир колхоз ва совхозда техниканинг ишга шайлигини, ўғитлар, заҳарли химикатлар, гербицидлар ва уруғлик материаллар жамғарилганлигини яна бир карра текшириш даркор. Колхозлар, совхозлар ва қишлоқ хўжалик органларининг раҳбарлари ва мутахассислари ишни бу йилги баҳор об-ҳавосининг ўзига хос хусусиятлари ва маҳаллий шароитни ҳисобга олган ҳолда оқилона ташкил этишлари зарур. Ана шундан келиб чиққан ҳолда экиш мавсумининг стратегия ва тактикасини белгилаш керак. Ҳар бир хўжаликда мавсумни пухта ўтказишга доир иш планлари яна бир бор пухта кўриб чиқилиши зарур.

Чигитни ўз вақтида, сифатли экишни таъминлаш уруғни қийғос ундириб олиб, тулиқ гектарлар ҳосил қилиш учун муҳимдир. Ҳар бир агротехника тадбирини амалга ошириш чоғида технология интизомига риоя қилиш масалаларига, айниқса, жиддий эътибор бериш керак. Мана шу даврда район агросаноат бирлашмасининг барча шериклари — «Сельхозтехника», «Сельхозхимия», сув хўжалиги органлари, пахта заводлари ва бошқалар, айниқса, пухта ишлашлари даркор.

Қарийб ҳамма жойда сув тақчиллиги юз бериши кутилаётган бу йилги шароитда чигитни тупроқнинг табиий намига ундириб олиш муҳим вазифалардан бири ҳисобланади. Бу тупроқ намини сақлашга алоҳида эътибор бериш, далаларни яхши тайёрлаш ва экишнинг янги усулларини жорий этиш вазифаларини юклайди. Бу йил баҳор анча барвақт келди, бир қатор район ва областларда февраль ойи ва март ойининг бошида ҳаво ҳароратининг кўтарилиши, шамол эсиши натижасида тупроқдаги намнинг бир қисми йўқолди. Егингарчиликлар, шўр ювиш ва запас суғориш туфайли тўпланган намни сақлаш чораларини кўриш керак. Ҳамма жойда ерларни баҳорги бороналаш ишларини ниҳоясига етказиш даркор.

Тупроққа ишлов бериш пайтида кўп йиллик бегона ўтлар илдизи ва ғўзапоя қолдиқларини йиғиштириб олишга алоҳида эътибор бериш зарур. Чигитни тупроқнинг табиий намида қийғос ундириб олишда экиш олдидан тупроққа табақалаштирилган ишлов бериш муҳим шартлардан бири саналади. Кузда шудгорланган майдонларни экишга тайёрлашда бир-икки ишлов бериш билан чегараланиш мумкин. Шўри ювилган майдонларга эса икки марта, баъзан истисно тариқасида 3 марта ишлов берилади.

Даланинг текис бўлиши чигитни бир хил чуқурликда экиш ва текис ундириб олишнинг биринчи шартидир. Экиш олдидан далаларни текислашда хўжаликдаги мавжуд текисловчи қуроллардан унумли фойдаланиш, кетмон билан текислашдан воз кечиш ана шу ишлар учун мўлжалланган меҳнат сарфини анча камайтиради.

Вилтнинг зарарини сусайтириш мақсадида алмашлаб экишни ўзлаштириш планига қатъий риоя қилиш, тупроқдаги инфекцияни йўқотиш, ўсимликларнинг ўсиши ва ривожланишини тезлаштириш имконини берадиган барча агротехника тадбирларини амалга ошириш тавсия этилади.

Ҳар бир дала, албатта, ўғитланиши даркор. Тупроққа экиш олдидан ва экиш пайтида ўғит солиш самарадорликни оширади, ҳосилнинг мўл ҳамда эрта пишиб етилишини таъминлайди.

Уруғлик чигитни экишга тайёрлаш икки босқичда: биринчиси — пахта тозалаш заводида, иккинчиси — бевосита экиш олдидан хўжаликнинг ўзида амалга оширилади. Бу йил колхоз ва совхозлар экиш учун пахта заводларида фентиурам, фентиурам-Б, мис трихлорфенолят ёки ТМТД препаратлари билан дориланган уруғлик чигит оладилар.

Фентиурам-Б билан дориланган тукли чигит хўжаликларда экиш олдидан 12 процентли гексахлоран билан қўшимча ишланади. Бунда бир тонна уруғлик чигитга 40 килограмм гексахлоран пуркалиши керак. Мис трихлорфенолят ва ТМТД препаратлари билан дориланган уруғликка ҳам худди шундай ишлов берилади.

Фентиурам билан дориланган тукли чигитлар, шунингдек, туксизлантирилган ва капсулланган чигитлар хўжаликда заҳарли химикатлар билан қўшимча дорилашни талаб қилмайди.

Тукли чигит хўжаликларда экиш олдидан намланади ва А-1, каҳрабо кислотаси ёки мивал биостимуляторлари билан ишлов берилади. Намлаш пайтида бир тонна уруғликка уч марта 200 литрдан, жами 600 литр сув сарф қилинади. Намланган уруғ экиш муддати ва тупроқ намига қараб 12 соатдан 24 соатгача димланади.

Бу йил махсус плёнка билан қопланган — капсулланган ва А-1 биостимулятори билан бойитилган уруғлик чигит экиладиган майдонлар икки баравар кенгаяди. Капсулланган чигитни туксизлантирилган чигитга нисбатан анча барвақт экиш мумкин.

Ҳар гектар ерга 50—60 килограмм тукли чигит, 25—30 килограмм туксизлантирилган чигит экиш оптимал норма ҳисобланади. Уруғни 4—5 сантиметр чуқурликка ташлаш тавсия этилади.

Ҳозир ҳар бир хўжаликда уруғлик чигитни марказлашган ҳолда тайёрлаш пунктларининг ишга шайлигини яна бир карра кўздан кечириш даркор. Пунктларда заҳарли химикатлар ва биостимуляторлар, чигитни намлаш мосламалари ва дори пуркаш механизмлари, махсус кийим-бошлар, индивидуал ҳимоя воситалари мавжуд бўлиши керак.

Чигитни марказлашган ҳолда дорилаш пунктининг ходимлари уруғни тайёрлаш технологияси бўйича зарур йўл-йўриқлар, препаратлардан фойдаланиш ва техника хавфсизлиги қоидалари билан танишган бўлишлари лозим. Мавсумнинг дастлабки кунлариданоқ ҳар бир бригадада қанча уруғлик сарф этилиши қатъий ҳисобга олиниши керак.

Чигит экиш оптимал қисқа муддатда — ҳар бир хўжаликда олти-етти иш кунида ниҳоясига етказилиши зарур. Ишни уюшқоқлик билан ташкил этиш, меҳнат ва технология интизомига қатъий риоя қилиш ҳар бир хўжаликка бу вазифани ўз муддатида уддалаш имконини беради. **Фақат ана шугина уруғни нам, яхши қизиган тупроққа ташлаш ва чигитни табиий намда қийғос ундириб олиш имконини беради.**

Бу йил кўплаб хўжаликлар капсулланган чигит экишни, шунингдек, чигитни пушталаб экишни анча кенгайтирадилар. Бу усуллар чигит экишни барвақт бошлаб, қийғос ундириб олиш имконини беради. Ана шу прогрессив усуллар қўлланиладиган майдонларни кенгайтиришга алоҳида эътибор бериш керак.

Туксизлантирилган ва капсулланган чигитни аниқ миқдорда, тукли чигитни серуялаб экиш. Туксизлантирилган ва капсулланган чигитлар белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар ёрдамида экилганда катта тежамкорликка эришилади. Яганалаш учун кўп меҳнат сарфланмайди, ниҳолларнинг текис бўлиши таъминланади. Буларнинг ҳаммаси вегетация даврининг бошидаёқ ғўзанинг бақувват бўлиб ўсишини таъминлайди.

Қатор оралиғининг кенглиги ва экилаётган уруғ турига қараб сеялкалар керакли схемада созланади. Туксизлантирилган чигит аниқ миқдорда қатор оралиғи 90 сантиметр қилиб экилганда «СЧХ-4А-Ш» сеялкасининг «СЧХ-3I» экиш аппаратлари таянч ғилдирагининг 45 тишли юлдузчаси ва ўтказиш валининг 12 тишли юлдузчалари орқали ҳаракатга келтирилади.

Қатор оралиғи 60 сантиметр бўлган «СТХ-4А» сеялкаси қўлланилганда ҳам аниқ миқдорда уруғ ташлайдиган «СЧХ-3I» аппаратидан фойдаланилади. Экиш аппарати таянч ғилдирагидан занжирлар орқали ҳаракатга келтирилади.

Тукли чигитлар «СЧХ-4А-I» ва «СТХ-4Б» сеялкалари ёрдамида экилади. Бунда ҳам экиш аппарати ва дисклари туксизлантирилган чигит экилганидек созланади. Ўтган йили кўпгина хўжаликларда экиш тирқишларининг кенглиги асоссиз равишда кенгайтирилди. Шу боисдан биринчи навбатда ана шу сеялкаларнинг экиш тирқишлари кенглигини пластинка қўйиш йўли билан нормаллаштириш зарур.

Тупроқда қатқалоқ вужудга келишини ҳисобга олган ҳолда ҳозирнинг ўзидаёқ қатқалоққа қарши кураш воситалари — ротацион мотигалар, РОР ва бошқа механизмлар ремонтини ниҳоясига етказиш зарур. Қатқалоқнинг зарарини камайтириш ва нам сақлаш мақсадида хўжаликдаги мавжуд материаллардан қаторларни мулчалаш тавсия этилади.

Бир йиллик бегона ўтларга қарши курашишда которан ва флюометурон (которанга ўхшаш) гербицидларидан тўғри ва тежамли фойдаланиш зарур. Гербицидлар билан ишлаётганда суюқлик тайёрлаш технологияси, уни сарфлаш нормасига қатъий риоя қилиш ва ПГС мосламаларининг тўғри созланишига эришиш керак.

Гербицидлар чигит экиш пайтида 25—30 сантиметр кенгликдаги лента тарзида сепилади. Которан қуйидаги миқдорда: қатор оралиғи 60 сантиметр бўлганда гектарига 1,6—1,9 килограмм, қатор оралиғи 90 сантиметр бўлганда гектарига 1—1,3 килограмм сарфланади. Флюометурон тегишли равишда 1,3—1,5 ва 1,2 килограмм сарфланади. Унумдор оғир тупроқли ерларга гербицидлар кўпроқ, унумсиз, енгил тупроқли ерларга камроқ солинади. Гектарига 100—150 литр суюқлик сарфланади.

Ғўза ниҳолларини қишлоқ хўжалик зараркунандаларидан ҳимоя қилиш кўчатларнинг бут бўлиши, мурғак ниҳолларнинг нормал ўсиши ва ривожланишининг мажбурий агротехника тадбири ҳисобланади. Қишнинг илиқ бўлиши ва баҳорнинг эрта бошланиши кузги тунлам, трипс, шира ва бошқа қишлоқ хўжалик зараркунандаларининг барвақт пайдо бўлишига имкон беради.

Зараркунандалар етказадиган зиённинг олдини олиш мақсадида профилактика тадбирлари ўтказилади. Ҳозирнинг ўзидаёқ уватлар, зовурлар ва ариқларнинг бўйини заҳарли химикатлар билан ишлаш зарур. Барча хўжаликлар керакли миқдордаги заҳарли химикатлар, биопрепаратлар, индивидуал ҳимоя воситаларини ташиб келтиришлари, биолабораторияларда трихограмма кўпайтириш ишларини активлаштиришлари, кузатишни кучайтиришлари даркор.

Экиш мавсуми йилнинг дастлабки имтиҳонидир. Хўжалик раҳбарлари, мутахассислари, барча деҳқонлар бу масъулиятли паллада ишга катта масъулият билан ёндашишлари, меҳнат, давлат ва технология интизомини янада мустаҳкамлашлари зарур.

Тавсиялар Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги мутахассислари ва СоюзНИХИ, САИЭМ, САНИИЗР, Г. С. Зайцев номидаги Бутуниттифоқ ғўза селекцияси ва уруғчилиги илмий тадқиқот институти олимлари томонидан тайёрланган.

КАСБГА МЕҲР

100 СОВЛИҚ ҲИСОБИГА 100 ТА ҚЎЗИ ЎСТИРИШГА ҚОЛДИРИЛМОҚДА

● **ГАЗЛИ.** Райондаги Свердлов номли давлат наслчилик заводи қоракўлчилик фермаларида қўзилатиш мавсуми уюшқоқлик билан давом эттирилмоқда. Мусобақада бош чўпон Икром Жўраев пешқадамлик қиляпти. У ҳар 100 бош совлиқдан камида 200 та соғлом қўзи олиб, шундан 100 тасини ўстиришга қолдиришга сўз берди. Бошқа отарларнинг бош чўпонлари ҳам шундай мажбуриятлар олдилар.

С. ҲАЙИТОВ.

● **ХЎЖАОБОД.** «Россия» колхозининг қўйчилик фермаларида қўзилатиш мавсуми охирлаб қолди. О. Мирзаев, М. Бўтаев ва бошқа бош чўпонлар совлиқлардан эгиз қўзи олиш топшириқларини ортиғи билан бажардилар. Қўзиларнинг ҳаммаси ўстиришга сақлаб қолинди.

Р. ЖУМАНИЁЗОВА.

● **БАХМАЛ.** «Сангзор» совхози коллективи бу йил 5350 бош совлиқдан кўплаб эгиз қўзи олиш ва уларни насл учун қолдиришга аҳд қилдилар. Эрмон Сулаймонов отарида белгиланган топшириқ ортиғи билан бажарилди.

А. АЛПОМИШЕВ.

Жамоатчи мухбирлардан С. АКБАРОВнинг ёзишича Қува районидаги «Социализм» колхозида, М. ЭРОНОВнинг хабар беришича Нурота районидаги «Қизилча» давлат наслчилик заводида, У. НОРҚУЛОВнинг ахборотида таъкидланишича, Фориш районидаги «Чимқўрғон» совхозида ҳам совлиқлар эгиз қўзиламоқда.

● **ТЎРАҚЎРҒОН.** Райондаги Калинин номли колхозда қўйчилик йилдан йилга ривожлантирилмоқда. Бунда Охун Истамбеков, Болтибой Ишиев, Турғунбой Эшназаров каби бош чўпонларнинг хизматлари катта бўлмоқда. Улар ўз отарларидаги ҳар 100 бош совлиқдан 125—130 тадан соғлом қўзи олиш учун мусобақалашиб меҳнат қилмоқдалар.

Ш. НИШОНОВ.

Совлиқлардан кўплаб соғлом эгиз қўзилар олиш, қоракўл тери тайёрлаш планларини бажариш, айни кезда урғочи қўзиларнинг ҳаммасини ўстиришга сақлаб қолиш чорвадорларимизнинг шарафли бурчидир. А. ТЎХТАЕВнинг Советобод районидан, Н. СУННАТИЛЛАЕВнинг Поп районидан йўллаган ахборотида шу ҳақда гап боради.

СЕМИРТИРИШ ҲИСОБИГА

БУХОРО, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IX пленуми қарорларини изчиллик билан амалга ошираётган Ромитан районидаги Нариманов номли колхоз чорвадорлари дастлабки муваффақиятни қўлга киритдилар. Улар районда биринчи бўлиб гўшт топшириш бўйича ярим йиллик планни ошириб адо этдилар. Пландаги 57 тонна ўрнига 85 тонна семиз гўшт сотилди. Бунга асосан қорамолларни семиртириш ҳисобига эришилди. Гўштга топширилган ҳар бир қорамолнинг ўртача тирик вазни 480-500 килограммни ташкил этди.

Шунингдек, райондаги Энгельс номли, Ленин номли колхозларнинг бўрдоқибоқарлари ҳам ярим йиллик гўшт сотиш планларини ошириб адо этдилар.

ГАЗЕТХОН МУЛОҲАЗАСИ

ЎТМИШНИ УНУТМАСЛИК КЕРАК

Ҳарбий жиноятчиларни фош қилиш ва уларни жазолаш халқларнинг ҳам, ҳукуматларнинг ҳам бурчи ҳисобланади.

Лекин ГФРда сўнгги кунларда юз бераётган воқеалар ўтмишнинг аччиқ сабоқларини унутиб юборишаётганини кўрсатиб турибди. Бу ерда собиқ фашист жиноятчилари ўзларини ўта эркин ҳис қилмоқдалар. Нацистлар «шарафига» мадҳиялар ўқилмоқда. Ҳатто вафот этган ҳарбий жиноятчиларни тантанали дафн этиш одат тусига кириб бормоқда.

Инсоният фашизмнинг мудҳиш жиноятларини ҳеч қачон унутмайди. Тарих сабоқларини унутмаслик керак!

У. ИНОМОВ,
ўқитувчи.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ХАЛҚЛАР ТИНЧ ВА БЕХАВОТИР ЯШАШИ КЕРАК

Турли мамлакатларнинг таниқли сиёсат ва жамоат арбоблари, матбуот органлари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг «Правда» мухбири саволларига берган жавобларини ҳамон кенг шарҳлаб, Совет Иттифоқи қуролланиш пойгасини жиловлаш учун, ер юзида тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун қатъий ва изчил курашаётганлигини таъкидламоқдалар. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Америка маъмуриятининг ташқи сиёсий йўли бутун инсоният учун хатарли эканлигини уқтириб, Совет Иттифоқининг сиёсатини бузиб кўрсатишга, ядро урушининг янгидан-янги вариантлари ишлаб чиқилаётганлигини оқлашга уринаётган АҚШ президентининг нопок усуллар қўлланаётганлигини фош этди, дейилмоқда.

Совет раҳбари ҳозирги вақтда Америка сиёсати урушдан кейинги тарих давомида ҳар қачонгидан ҳам кўра инсоният хавфсизлигига кўпроқ таҳдид қилаётганлигини далиллар билан ва ишонарли тарзда кўрсатиб берди, деб ёзади Чехословакиянинг **«Руде право»** газетаси. Уруш ва тинчлик масалаларига Вашингтон сингари бунчалик енгилтаклик билан қараб бўлмайди. Ўртоқ Ю. В. Андроповнинг «Правда» саволларига берган жавоблари — ақл-идрокка даъват бўлиб, планетани ядро фалокати гирдобига тортишга уринаётган кимсаларни жиддий огоҳлантиришдир.

Сенатор Д. Иноуэй Америка телевидениеси орқали сўзга чиқиб, президент Р. Рейганни у ўзининг баёнотида гўё совет ядро ҳужуми хавфи бор деб америкаликларнинг қалбида ваҳима уйғотишга уринди, деб айблади. Президент конгресс, унинг ҳарбий бюджетни кўпайтиришга оид ҳаддан ташқари кўп талабларини қондирмаётганлигидан «чўчимоқда» ва шунинг учун ҳам АҚШ ҳарбий соҳада СССРдан орқада қолмоқда деб кўрсатишга уринмоқда, деди сенатор.

Ю. В. Андропов таъкидлаб ўтганидек, Совет Иттифоқи қуролланиш пойгасига қатъиян қарши чиқмоқда, у ҳеч кимга таҳдид солмаяпти, деб ёзади Ғарбий Германиянинг **«Унзере Цайт»** газетаси. Ҳарбий хавф оқилона ва масъулиятли позицияни эгаллаб келаётган Совет Иттифоқидан эмас, балки «ғолибона» ядро уруши олиб боришнинг янгидан-янги вариантларини ўйлаб чиқаётган Вашингтондаги телба авантюрачилар томонидан пайдо бўлмоқда.

Совет раҳбари, деб уқтиради Италияда чиқадиган **«Коррьере делла сера»** газетаси, Вашингтоннинг телбаларча қуролланиш пойгасини давом эттириш йўлини кескин қоралади. Айни вақтда у СССР ташқаридан бўладиган ҳар қандай хавф-хатар олдида ҳеч қачон қуролсиз бўлиб қолмайди, деб уқтириб ўтди.

Грециянинг **«Этнос»** газетаси саҳифаларида эълон қилинган шарҳ «АҚШнинг қилаётган ишлари телбаликдир» деган сарлавҳа остида берилган. Совет раҳбарининг жавоблари, деб таъкидлайди газета, АҚШнинг милитаристик концепцияларига қақшатқич зарба бўлиб тушди ва Вашингтонда шов-шувга сабаб бўлди.

Америка маъмуриятининг кенг кўламда ракетага қарши мудофаани вужудга келтириш режалари, деб ёзади Японияда чиқадиган **«Иомнури»** газетаси, Совет Иттифоқи томонидан кескин зарбага учради ва АҚШнинг ўзида кенг кўламда танқид қилинди.

(ТАСС).

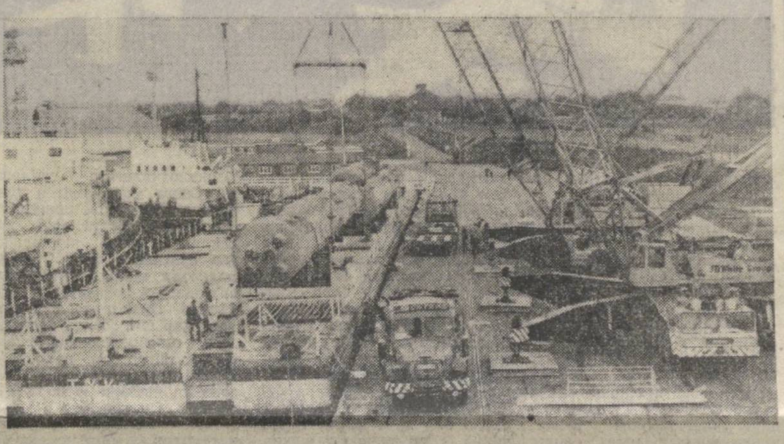

БУЮК БРИТАНИЯ. Совет Иттифоқи Буюк Британия билан ўзаро фойдали алоқаларни мустаҳкамлаш ва янада ривожлантириш мақсадида ҳар иккала мамлакат ўртасидаги савдо-иқтисодий муносабатларни кенгайтиришга катта эътибор бермоқда. Суратда: Британиянинг Хартлпул портида Нижнекамскдаги нефтни қайта ишловчи завод учун асбоб-ускуналар ортилмоқда.

С. Горький фотоси. (ТАСС).

ИНДИРА ГАНДИНИНГ САФАРИ

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Ҳиндистон бош министри Индира Ганди Ассом штатининг шимоли-шарқи бўйлаб уч кунлик сафарга жўнаб кетди. ПТИ ахборот агентлигининг таъкидлаб ёзишича, Ҳиндистон ҳукуматининг бошлиғи Ассомдаги вазият билан ҳамда яқинда штатнинг бир қанча районларида миллатчи группаларнинг экстремистлари чиқарган қонли тўқнашувлар натижасида зарар кўрган аҳолига ёрдам бериш юзасидан қандай тадбирлар амалга оширилаётганлиги билан танишади.

Маҳаллий маъмурлар аҳволни тезроқ нормаллаштириш учун актив куч-ғайрат сарфламоқдалар. Бир қанча районларда миллатчиларнинг террорчилик фаолияти туфайли ўз юртларини ташлаб кетишга мажбур бўлган қочоқлар учун лагерлар ташкил этилган. Муҳтож кишиларга озиқ-овқат берилмоқда, медицина ёрдами кўрсатилмоқда.

Бироқ Ассомдан олинаётган хабарларга қараганда, чет элдан тез-тез буйруқ олиб иш кўрадиган экстремистлар террорчилик ҳужумларини ҳамон давом эттирмоқдалар.

БИЗНИНГ ШАРҲ

ХАЛҚЛАР ИШОНЧИНИ ОҚЛАШ КЕРАК!

Европада ядро қуролларини чеклашга бағишланган Совет-Америка музокаралари тугади. Делегацияларнинг навбатдаги учрашувлари 1983 йилнинг ёзида давом эттириладиган бўлди. Шундай қилиб, бу гал ҳам Америка томонининг айби билан музокаралар бирор натижасиз тугади. Ҳолбуки, жаҳон жамоатчилиги ушбу муҳим учрашувга катта умид боғлаган эди.

Совет Иттифоқи учрашувдан олдин ҳам, учрашувлар чоғида ҳам қатор ташаббуслар билан чиққан, ядро қуроли билан қарама-қарши туриш даражасини камайтиришга қаратилган ушбу қадамлар ҳар икки томон манфаатларини ҳисобга олувчи битимга келиш учун йўлни очиб берган эди.

Европадаги тинчлик ва халқлар хавфсизлигига хизмат қилувчи таклифлар КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов томонидан ва Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг Прагада қабул қилган Сиёсий Декларациясида ўртага ташланган эди.

Совет Иттифоқининг тинчликсевар олижаноб мақсади ўртоқ Ю. В. Андроповнинг «Правда» мухбири саволларига берган жавобларида ҳам кўрсатиб ўтилди.

Сўзсиз, Вашингтон томонидан Женевадаги Совет—Америка музокараларининг боши берк кўчага киритиб қўйилаётганлиги халқлар томонидан кескин қораланмоқда. Улар халқаро вазият кескинлашган ҳозирги кунларда АҚШнинг тутаётган йўли ниҳоятда хавфли ва хатарли эканлигини алоҳида эслатиб ўтмоқдалар.

Реалликдан юз ўгириш, инсоният ва тинчлик тақдири билан масъулиятсизларча ўйнашиш ҳали ҳеч кимга бирор наф ва шуҳрат келтиргани йўқ. Буни халқлар ишончини оқламай, Женевадаги учрашувларни пайсалга солаётган АҚШ расмий доиралари билмоқлари лозим!

Тальат СОЛИЕВ.

ЎРИНСИЗ УРИНИШЛАР

ПАРИЖ. АҚШ ва Жанубий Африка Республикасининг Намибияга Анголадан Куба қўшинлари олиб чиқиб кетилган тақдирдагина мустақиллик бериш тўғрисидаги масалани тиқиштиришга ўринсиз уринаётганликлари — Намибия масаласини ҳал этиш йўлидаги асосий тўсиқдир, деди бу ерда Замбия президенти Кеннет Каунда Франс Пресс агентлигининг мухбири билан суҳбатда.

У ирқчи Жанубий Африка Республикасининг қўшинлари Намибияни қонунга хилоф равишда босиб олганлигини, Преториянинг Африкадаги мустақил давлатларда вазиятни издан чиқаришга қаратилган хатти-ҳаракатларини кескин қоралади.

(ТАСС).

БОСҚИЧ МУҲИМ

ЛОНДОН. 1983 йил Буюк Британияда урушга қарши ҳаракатни ривожлантиришда энг муҳим босқичлардан бири бўлиб қолади. Мамлакатда урушга қарши ҳаракат кун сайин авж олмоқда. АҚШ ҳарбий ҳаво кучларининг Гринэм-Коммон (Беркшир графлиги)даги базаси ёнидаги «Тинчлик лагери» асосчиларидан бири Р. Жонсон хоним «Морнинг стар» газетасининг мухбири билан суҳбатда ана шуни маълум қилди. Бу ерда Американинг 95 та қанотли ракетасини жойлаштириш мўлжалланмоқда. Р. Жонсон хоним Англия тинчлик тарафдорларининг ўз қарашларини ошкора изҳор қилиш имкониятидан маҳрум қилишга уринаётган консерваторлар ҳукуматининг хатти-ҳаракатини кескин қоралади. Р. Жонсон хоним барча инглизларни ядро ҳалокати хавфига қарши бирлашишга ва консерваторлар ҳукуматининг милитаристик сиёсатига қарши курашга қўшилишга даъват этди. Бизнинг вазифамиз, деди у, — Британия оролларида Американинг ўртача олисликка учириладиган янги ядро ракеталарини жойлаштиришдан воз кечишга эришишдир.

(ТАСС).

ДАККАДА КЕНГАШ

ДАККА. Бу ерда Жанубий Осиёдаги еттита давлат ташқи ишлар министрлари секретарларининг навбатдаги учрашуви тугади. Учрашувда Бангладеш, Бутан, Ҳиндистон, Малдив республикаси, Непал, Покистон ва Шри Ланка вакиллари иштирок этдилар. Улар регион мамлакатлар ўртасида хусусан қишлоқ хўжалиги, транспорт, маданият соҳаларида ҳамкорликни ривожлантириш масалаларини кўриб чиқдилар.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **ПРАГА.** Касаба союз ташкилотлари вакилларининг бу ерда бўлиб ўтган учрашувида Прага метросини қуришда иштирок этаётган қурилиш ташкилотлари ва саноат корхоналари меҳнат коллективларининг биргаликдаги социалистик мажбуриятларини бажариш кўриги ўтказилди. Учрашув қатнашчилари Чехословакия ва совет мутахассислари бригадаларининг биргаликдаги мажбуриятлари 105 процент бажарилганлигини қайд этдилар.

✦ **ВЕНА.** Сўнгги икки йил ичида Австрия фермерларининг даромади 11 процент камайган. Маҳаллий матбуот ана шу расмий маълумотларни эълон қилди. Қишлоқ хўжалик машиналари, ёқилғи, ўғит, уруғликлар нархининг тобора қимматлашаётганлиги бундай аҳволнинг асосий сабабларидан биридир. Ана шу маҳсулотлар нархи 1982 йилда 1981 йилга нисбатан 4,3 процент қимматлашган.

✦ **ТУНИС.** Исроил Иордан дарёсининг босиб олинган ғарбий соҳилида Фаластин ёшларининг норозилик намойишларини бостириш учун химиявий қуроллардан фойдаланмоқда, деди Араб мамлакатлари уюшмасининг бош секретари Ш. Кливи. У оккупациячилар Женин шаҳридаги мактаб ўқувчиларига қарши заҳарловчи газдан фойдаланганлигини ва бунинг натижасида 300 дан кўп бола оғир аҳволда касалхонага ётқизилганлигини қаттиқ қоралаб, халқаро ҳамжамиятни Тель-Авив жиноятларини қаҳр-ғазаб билан қоралашга даъват этди.

✦ **БУЭНОС-АЙРЕС.** Аргентина пойтахти аҳолиси Москва-Буэнос-Айрес янги халқаро авиалиниясида мунтазам рейс қила бошлаган ИЛ-62 совет лайнерининг экипажини қизғин кутиб олди. Аргентина матбуоти, радио ва телевидениеси Аэрофлотнинг янги йўли иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий ва маданий ҳамкорликни ривожлантиришда катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади.

СУСТКАШЛИК

КЎЧАТ ЎТҚАЗИШ ОЙЛИГИНИ ҚОНИҚАРСИЗ ЎТКАЗАЁТГАН АЙРИМ МИНИСТРЛИКЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Республикамизда баҳорги кўчат ўтқазиш ойлиги қизғин давом этмоқда. Кўплаб министрликлар ва ташкилотларнинг раҳбарлари бу муҳим ишга жиддий эътибор бермоқдалар. Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги коллективи бу борадаги топшириқни 146,2 процент бажариб, ибрат намунасини кўрсатди. Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги, «Ўзколхозстрой», Тошкент шаҳар ижроия комитети ва бошқа қатор министрликлар ва идораларнинг коллективлари ҳам ғаниматлар фурсатнинг қадрига етиб, кўчат ўтқазишни юксак суръатлар билан олиб бормоқдалар.

Лекин ҳамма жойда ҳам иш кўнгилдагидек ташкил этилаётир деб бўлмайди. Кўчат ўтқазиш, боғ-роғларни бунёдга келтиришга карвонбошилик қилиши керак бўлган Ўзбекистон ССР Ўрмон хўжалиги министрлигида (министр П. Ю. Юсупов) белгиланган топшириқ эндигина 70 процент атрофида бажарилди, холос. Ваҳолонки, министрлик ихтиёрида кўчат ўтқазиш мумкин ва лозим бўлган ер майдонлари, ниҳоллар ва бошқа имкониятлар етарли. Афсуски, улардан оператив тарзда фойдаланилмаётир.

Ўзбекистон ССР Балиқчилик хўжалиги давлат комитети (раиси А. Маҳмудов) кўчат ўтқазишда республика бўйича энг охирги ўринда турибди. Сўнгги ўн кунликда ҳам кўзга кўринарли иш қилингани йўқ. Хўжалик раҳбарлари юз берган аҳволни тузатиш ўрнига қолоқликни ниқоблаш учун турли баҳоналар қидиришга уринмоқдалар. Ишда кескин ўзгариш ясаш чораларини кўрмаётирлар.

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат саноати министрлигида ҳам айнан шундай ачинарли аҳвол юз бераётир. Министр ўринбосари П. Арсентьев топшириқлар муваффақиятли бажарилаётганини айтди. Ундай бўлса министрлик нега маълумотда республика бўйича пастки ўринлардан бирида турибди!

Ўзбекистон ССР Гўшт ва сут саноати министрлиги, Сув хўжалиги қурилиши давлат комитети, Ўзбекистон ССР Нефть маҳсулотлари таъминоти давлат комитетида ҳам кўчат ўтқазиш топшириқлари барбод берилаётир. Кўчат ўтқазиш—мавсумий иш. Бу ишнинг вақтида уддасидан чиққанлар ютади, кечикканлар ютқазади.

Партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари ойликни муваффақиятли якунлашга қаратилган таъсирчан чоралар кўрмоқлари, айни кезда ўтқазилган кўчатлар парваришини бутун чоралар билан кучайтирилмоғи керак.

Капитализм иллатлари

ИШОНЧЛИ ДАЛИЛ

Буюк Британияда ҳар йили медицина ёрдами системасининг етарли даражада самарали эмаслиги сабабли 20 мингдан кўпроқ киши нобуд бўлмоқда. «Санди таймс» газетасининг хабар қилишича, бу проблемани ўрганган профессор Уолтер Холланд бошчилигидаги лондонлик бир группа тадқиқотчилар ана шундай хулосага келишди. Чиндан ҳам мамлакатдаги кўпгина касалхоналар энг оддий асбоб-ускуналардан, шунингдек, зарур ходимлардан маҳрум бўлмаганида эди, ана шу кишиларнинг ҳаммасини ўлим чангалидан қутқариб қолиш мумкин бўлур эди.

Бу қанчалик ғайри табиий бўлиб кўринса-да, ҳозирги пайтда Англияда врачлар ўртасида ишсизлик кўпайиб бормоқда. Британия медицина уюшмасининг маълумотларига кўра ҳозирги вақтда мамлакатда 2 мингдан кўпроқ «ортиқча» медицина ходими бор, яна 1,5 минг врач ишдан маҳрум бўлиш ҳавфи остида қолди.

БЕЛЬГИЯЛИКЛАР ТАШВИШИ

Чуқур социал-иқтисодий тенгсизлик, эртанги кундан умидсизлик, ишсизлик, хотин-қизларнинг камситилиши, пенсионерларнинг оғир аҳволи бугунги кунда кўплаб бельгияликларни ташвишга солмоқда. Пойтахтда чиқадиган «Суар» газетаси ва социологик тадқиқотлар институти мамлакатдаги социал вазиятнинг турли жиҳатларига бағишлаб ўтказган жамоатчилик фикрини сўраб билиш натижаларидан ана шундай хулоса чиқади. Савол-жавоб давомида бельгияликларнинг асосий кўпчилиги — 81 процентдан кўпроғи эртанги кунга умидсизлик билан қараётганликларини билдирдилар. Шунингдек, хотин-қизлар ҳамон камситилаётганлиги меҳнаткаш халқни ташвишга солмоқда. Газетанинг маълумотига кўра мамлакатдаги меҳнаткаш хотин-қизлар бир хил иш учун эркакларга нисбатан ўртача ҳисобда 25 процент кам ҳақ олмоқдалар.

ҚАШШОҚЛИК ЗОНАСИ

Яқинда Аргентина ҳукумати мамлакатнинг катта территориясини эгаллаб олган Санта-фе, Чако, Корриентес, Энтри-Риос, Мисьонес ва Формоза вилоятларини «қашшоқлик зонаси»га киритилганлигини эълон қилди. Чунки бу вилоятлардаги иқтисодий мушкулликлар етмаганидек бир неча ойдан буён унинг аҳолиси сув тошқини туфайли яна баттарроқ қийинчиликларга дуч келди. Шундай бўлишига қарамай, маъмурлар аҳолига тезроқ кўмак бериш ўрнига сусткашлик билан чора кўраётир.

ЗАМОНДОШИМИЗ БИЛАН БИР КУН

ИШТИЁҚ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МУХБИРЛАРИ В. МОЛГАЧЕВ (ФОТО) ВА Э. ХЎЖАЕВ РЕПОРТАЖИ

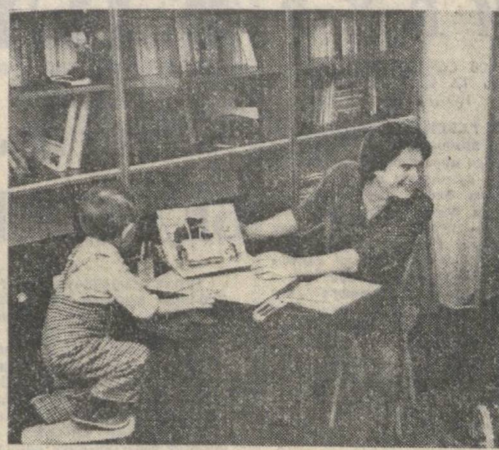

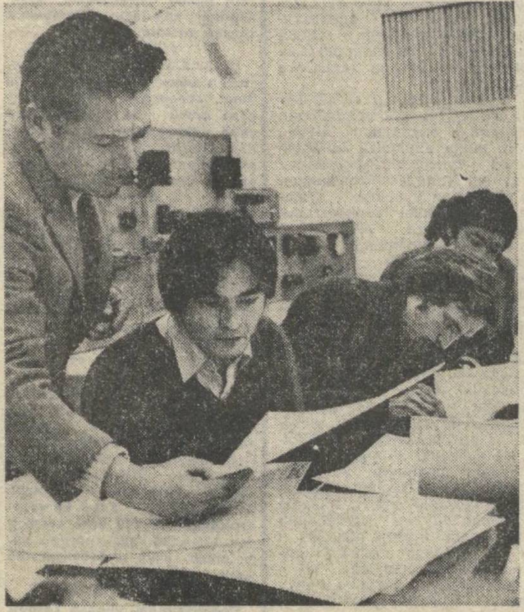

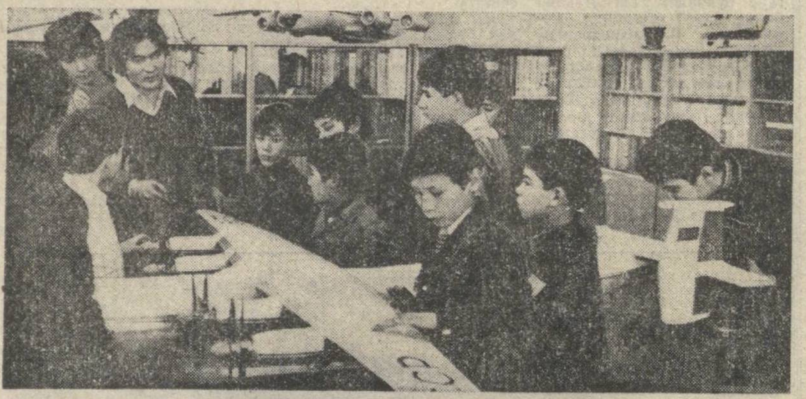

УНИ цех дарвозаси ёнида мастер кутиб турарди.

— Келдингми, ўғлон? — деди у Рустам билан илиқ кўришаркан. — Бугун ўнг томонинг билан турганга ўхшайсан.

— Тинчликми, уста, — ҳайрон бўлиб сўради йигит. Чунки қаттиққўл, лекин меҳрибон бу мастернинг ҳуда-беҳудага тишининг оқини кўрсатмаслигини яхши биларди.

— Тинчлик, ўғлон. Масъулиятли топшириқ бор. Нозикроқ буюртма. Шуни сенга олиб қўйгандим.

Рустам кийимларини алмаштириб чиққунча, мастер ишчи чизмаларини олиб келди. Йигит унинг: «Сенга олиб қўйгандим», — деганидан қувонган эди. Қоғоздаги белгиларни кўргач, бир сесканиб тушди. «Эплай олармиканман?», — дегандай ўйга ботди. Кишининг нимани фикрлаётганини юз-кўзидан билиб олувчи мастер далда беришга ҳам уста эди.

— Чўчидингми?! Сени қара-ю... Москвадаги Олимпиада объектлари учун бундан ҳам мураккаб буюртмаларни бажаргансан-ку. Бўла қол, вақт кетяпти. — У йигитнинг ишга киришишини кутиб ўтирмай, дастгоҳни ўзи юргазиб юборди.

Кўз қўрқоқ, қўл ботир. Рустам рақамли программа билан бошқариладиган дастгоҳга тайёрламани ўрнатгач, аввалига шошиб қолди. Деталлардаги шаклли юзалар, тиш, резьбали ариқчалар беўхшов чиқа бошлади. «Йўқ, ўзингни қўлга ол, Рустам, — деди ўзига-ўзи. — Чизмаларни қайтадан кўриб чиқ». У шундай қилди. Орадан ярим соат ўтар-ўтмас, дастгоҳ бир меъёрга тушиб олди.

Тушлик пайтида кимдир уни, сени комсомол комитетидан чақиришяпти, деб қолди. Қўнғироқ қилаётган секретарнинг ўзи экан.

— Умиров, эшитяпсанми? Бугун оталиғимиздаги мактабдан бир гуруҳ пионерлар келишади. Уларни бирлашма музейига олиб боришинг кераклигини эсдан чиқармадингми?

— Эсимда, — жавоб қилди Рустам.

Смена тугади. Рустам бригададаги ҳамкасблари билан дастгоҳларини сменадошига топширди. Қувноқ овозлар атрофга ёйилар, Рустам бундан ўзгача завқ оларди. У дўстлари даврасида ташқарига чиқди. Йўлда мастерни кўриб қолди.

— Ўғлон, бу гал ҳам ишни дўндирдинг, — унга миннатдорчилик билдирди мастер. — Смена топшириғини 130 процент адо этдинг. Ҳамма деталларинг корхона Сифат белгиси билан қабул қилиняпти.

Бирлашма музейи олдида алвон галстукларини ҳилпиратиб пионерлар туришарди. Болалар хўп қизиқ бўлишади-да. Ҳамма нарсани дарров билиб олгилари келади. Музей залларидаги хилма-хил экспонатлар уларнинг ҳавасини келтирар, айниқса, тезучар «Ил-76» юк ташиш лайнерининг макети олдида анча туриб қолишди. Бу самолётнинг учиш тезлиги қанча, қанча юк кўтара олади, ёнилғиси неча соатга етади, уни бошқаришда қайси касб эгалари қатнашади, ҳаммасини сўрашарди. Рустам болаларга тикилиб, ўзини ўйлаб кетди. Ўрта мактабни битирди. Кейин армия сафида хизмат қилди. Самолётсоз бўлишни орзу қиларди, ниятига етди. Мана, тўрт йилдан бери Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида фрезерчилик қиляпти. Ёш бўлишига қарамай, коллективда ўзига яраша обрў топди. Корхона бўйича ўтказилган конкурсларда бир неча марта ғолиб чиқиб, «Энг яхши ёш ишчи» номини ҳам олган. Комсомоллар унга ишонч билдиришиб, группа комсомол ташкилотчилигига сайлашди. Сенга масъулиятли топшириқ, деб қолоқ бригадани беришди. Албатта, уни қолоқликдан олиб чиқишнинг ўзи бўлгани йўқ. Бунда меҳнатни ташкил этишнинг бригада усули катта роль ўйнади. Эндиликда бригаданинг ҳар бир аъзоси меҳнатдаги иштироки коэффициентига қараб ҳақ олмоқда.

Бир қарашда Рустам Умировнинг ишлари жойида кўринади. Оиласи бор. Рафиқаси — Татьяна инженер-математик. «Ўзбекгеофизика» бирлашмаси ходими. Бир-биридан ширин Умид ва Улуғбек исмли фарзандлари бор. Лекин Рустам тинч ўтирадиганлар тоифасидан эмас. У бригадирлик фаолиятида бугунги рекорд эртага оддий норма бўлиб қолишини, индинга эса ҳеч кимни қаноатлантирмаслигини тушуниб етди. Ишлаб чиқариш жараёнларини электрон-ҳисоблаш машиналари бошқараётган бир пайтда ўрта маълумот билан узоққа бориб бўлмаслигини англади. Ёш ишчи ўқишга отланди. Ҳозир у — Абу Райҳон Беруний номли Тошкент Политехника институти энергетика факультети кечки бўлимининг иккинчи курс студенти.

Мана, Рустам Умиров институт аудиториясида. Чизмачиликдан амалий машғулот кетмоқда. Ўқитувчи Туйғун Файзиев бугун шогирдларидан мамнун. Унга, айниқса, Рустамнинг иши маъқул тушди.

Рустам чарчаган бўлишига қарамай, руҳи тетик уйига қайтарди. Узоқдан бирлашманинг ёш оилалар учун қурилган ётоқхонаси кўринди. У шу ерда туради. Йигит эшикдан кириши билан аравачадаги ўғли Улуғбек «ада» дегандай унга талпинди. Рустам яйраб фарзандини бағрига босди.

УЧРАШГУНЧА ХАЙР, «САНЪАТ БАЙРАМИ!»

Мактаб ўқувчилари анъанавий республика байрам-конкурси «Санъат байрами» 30 март куни В. И. Ленин номли СССР Халқлари дўстлиги саройида лауреатларнинг катта концерти билан ниҳоясига етди. Мактаб ўқувчиларидан қарийб икки минг ўғил-қиз санъатнинг йигирма тури ва жанри бўйича ижодий мусобақаларда биринчилик учун баҳслашдилар. Ўзбекистон, Қорақалпоғистон АССРнинг кўпгина районларидан келган намояндалардан иборат ёш ижрочилар ўзларининг энг яхши бадиий номерларини кўрсатдилар.

Деярли бир ҳафта давом этган байрам чоғида болалар республиканинг кўзга кўринган адабиёт ва санъат арбоблари билан учрашдилар, улар учун профессионал ижодий коллективлар махсус тайёрлаган театр постановкалари ва концертларда бўлишди. Ёш рассомлар, ҳайкалтарошлар, амалий-безак санъатининг ҳаваскорлари яратган асарлар экспозицияси Ўзбекистон Рассомлар союзининг кўргазма залида зўр муваффақият билан намойиш қилинмоқда.

(ЎзТАГ).

СПОРТ

ФУТБОЛ:

ЖАНГОВАР ДУРАНГ

Кеча «Спартак» — «Днепр» командалари учрашуви билан мамлакат чемпионатининг 2-тур ўйинларига якун ясалди. Ўтган куни бўлиб ўтган етти учрашувда эса дарвозаларга жами ўнта тўп киритилди. Ана шу тўплардан тўрттасини Тошкентда «Пахтакор» — «Динамо» (Мн) коллективлари учрашувида дарвозаларга йўлланганлиги диққатга сазовор. Боиси, бу учрашувда футболчиларнинг машқлари ошиб бораётганлиги кўзга ташланди. Меҳмонлару мезбонлар астойдил тўп суриб, ҳужумкорликка зўр бердилар. Тўпларга бой бу ўйин мухлисларда яхши таассурот қолдирди.

Мазкур учрашув тақдири ўйиннинг биринчи ярмидаёқ ҳал бўлди. Учрашув бошида динамочиларнинг хатоси билан 11 метрлик жарима тўпи белгилашга тўғри келди. Бу тўпни пахтакорчилар капитани А. Якубик дарвозага киритди. Бу билан унинг ҳисобидаги жами тўплар 94 тага етди. Шундан кейин чемпионлар ҳисобни тенглаштиришга уриндилар. 30-минутга борганда И. Гуринович А. Яновскийни доғда қолдирди: ҳисоб —1:1. Орадан 3 минут ўтгач динамочи А. Прокопенко ўзини кўрсатди. У яна бир тўп киритиб, ҳисобни 2:1 қилди. Сўнг пахтакорчилар ҳисобни тенглаштиришга, динамочилар бўлса ғалабани мустаҳкамлашга астойдил интилишди. Лекин майдон эгаларининг ҳаракатлари зое кетмади. 39-минутда мамлакат Олимпиада терма командасининг аъзоси М. Билолов дарвозани аниқ нишонга олиб, ҳисобни тенглаштиришга эришди. Учрашувнинг иккинчи ярмида эса ана шу ҳисобни ўзгартиришнинг иложи бўлмади.

Қолган учрашувларда қуйидаги ҳисоблар қайд этилди: «Арарат» — «Металлист» — 1:0, «Торпедо» (К) — «Динамо» (К) — 0:1, «Динамо» (М) — «Шахтёр» — 0:1, «Зенит»— «Жальгирис» — 0:0, «Динамо» (Тб) — ЦСКА — 2:0, «Нефтчи» — «Торпедо» (М) — 0:1. Ҳозир «Шахтёр», «Арарат», командалари тўрттадан очко билан олдинда боришмоқда.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕҲНАТ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ

қурувчилик касбларига эга бўлган ва турли ишларни бажарувчи ёлғиз эркаклар ва аёлларни СССР Кўмир саноати министрлиги қурилиш ташкилотларида: «КАТЭКуглестрой» комбинати (Канск-Ачинск ёқилғи-энергетика комплекси), «Ростовшахтострой» комбинати, «Ростовуголь» ишлаб чиқариш бирлашмасида ишлаш учун

ТАКЛИФ ЭТАДИ

Бирлашма шахталарида ишлашга лаёқатли ва шу тармоқ бўйича мутахассисликка эга бўлган ёлғиз эркаклар юборилади.

Икки йил муддатга меҳнат шартномаси тузган ишчиларга 200 сўм миқдорида бир йўла тўланадиган ёрдам берилади. Иш жойига бориш харажатлари ва кундалик истиқомат учун зарур бўлган пуллар ҳамда шартнома муддати тугагач илгариги турар жойига қайтиб келиш учун йўл харажатлари тўланади.

Справкалар ва йўлланмалар олиш учун қуйидаги жойларга мурожаат этилсин: шаҳарларда — аҳолини ишга жойлаштириш бюроси инспекторларига; районларда — меҳнат бўйича область бўлимлари вакилларига; Тошкент шаҳрида — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 6-хона ва аҳолини ишга жойлаштириш бюросининг район пунктларига.

ДИҚҚАТ, ЯНГИЛИК!

1 АПРЕЛДАН БОШЛАБ ТОШКЕНТ-МИНЕРАЛЬНИЕ ВОДИ ҲАВО ЙЎЛИ БЎЙИЧА ИЛ-86 АЭРОБУСИ ДОИМИЙ ҚАТНАЙДИ.

Тошкентдан рейс ҳафтанинг 2- 4- 6- 7-кунлари, қайтишда эса ҳафтанинг 1- 3- 5- 7-кунлари учади.

Тошкентдан жўнаш вақти соат 19.40 да, Минеральние водига соат 23.05 да қўнади.

Минеральние водидан учиш вақти соат 00.40 да, Тошкентга қўниши 03.45 да (Москва вақти билан).

СИЗЛАРНИ ПАРВОЗГА ТАКЛИФ ЭТАМИЗ!

Аэробусда учиш юксак комфорт ва яхши кайфият бағишлайди.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги

ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ АКАДЕМИГИ Ш. А. АЛИМОВ НОМИДАГИ СИЛ КАСАЛЛИКЛАРИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

фтизиатрия бўйича (2 ўрин, Москвада тайёргарлик кўрилади) — мақсадли аспирантурага;

пульмонология бўйича клиник ординатурага.

ҲУЖЖАТЛАР 12 АПРЕЛГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Алимов кўчаси, 1-уй, илмий қисм. Телефон 78-04-92.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/IV да Рўё, 2/IV да Қиёмат қарз.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1/IV да Олифта, 2/IV да Лайли ва Мажнун, 3/IV да Мангулик.

АХБОРОТ

ХОРАЗМ

ЧЎЛҚУВАРЛАРГА МЕДИЦИНА ХИЗМАТИ

Область соғлиқни сақлаш бўлими Қизилқум массивида асрлардан буён ястаниб ётган бепоён чўлларни боғу бўстонга, экинзорларга айлантириш иштиёқида фидокорона меҳнат қилаётган воҳа чўлқуварларига яқиндан медицина хизмати кўрсатиш борасида амалий тадбирлар ишлаб чиқиб, уни изчиллик билан амалга оширяпти. Яқинда массивда амбулатория очилиб, унга малакали бир группа врачлар, медицина ҳамширалари ва керакли дори-дармонлар юборилди.

Ҳозирги кунда улар чўлқуварларга намунали медицина хизмати кўрсатишяпти. Тез кунда гинекология ва рентген кабинетлари ҳам ишлай бошлайди.

ЮБИЛЕЙГА ТАЙЁРГАРЛИК

Область шаҳар ва қишлоқларида улуғ мутафаккир Ал-Хоразмий туғилган куннинг 1200 йиллик юбилейига қизғин тайёргарлик ишлари олиб бориляпти.

Урганч шаҳар кўчалари, хиёбонлари, умумий овқатланиш шахобчалари ремонт қилиниб, тартибга солинди, гулзорлар барпо этилди. Шунингдек, «Урганч» ва «Интурист» меҳмонхоналари қайта пардозланди ва керакли жиҳозлар билан таъминланди.

Шаҳарнинг ҳушманзара жойида улуғ алломага мармар тошдан ҳайкал ўрнатилди. Худди шундай ҳайкал яқин орада Хива шаҳрида ва Хонқа районидаги Ал-Хоразмий номли шоличилик совхози марказида ҳам ўрнатилади.

Хивадаги мавжуд ҳаммом ва меҳмонхоналарнинг ремонти, тарихий обидаларни таъмирлаш ишлари комплекс равишда жадал суратлар билан олиб бориляпти.

Керамика заводи коллективи бу шонли юбилейга атаб ўн икки минг сўмлик турли керамика буюмлари ишлаб чиқариш учун қизғин меҳнат қилмоқда. Заводнинг қўли гул рассомлари вазага улуғ алломa Ал-Хоразмийнинг портретини солишни тўла ўзлаштирдилар ва уни ишлаб чиқаришга кенг жорий қилдилар.

А. ЭШМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.

Ҳеч ким, ҳеч қачон унутилмайди

ҚАҲРАМОН ИЗИДАН

Мирзачўлликлар Раҳимберди Жумаев номини яхши биладилар. Унинг бутун ҳаёти ва фаолияти Мирзачўл билан боғлиқ. У партия ва совет органларида раҳбарлик лавозимларида ишлаб келмоқда. «Фарҳод» совхози директори, райижроком раиси, янги ерларни ўзлаштириш бошқармаси бошлиғи бўлиб ишлади. Ҳозир эса область аграр-саноат бирлашмасида. Раҳимберди Жумаев Совет Иттифоқи Қаҳрамони Жўрахон Усмоновнинг яқин дўсти, қуролдоши эди. У Жўрахон Усмоновнинг номи абадий ёзиб қўйилган полкнинг 40 йиллиқ юбилейи тантаналарида қатнашди.

— Бизни илиқ кутиб олдилар, — деб ҳикоя қилади Р. Жумаев. — Темирйўлчиларнинг маданият саройида дивизиямизнинг 40 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди.

Бизнинг дивизия уруш даврида мардонавор жанг қилганлиги, 52 нафар Совет Иттифоқи Қаҳрамони етишиб чиққанлиги ҳаммага маълум. Қувончлики, ўзбек халқининг ажойиб фарзанди Жўрахон Усмоновнинг номи дивизия рўйхатига абадий ёзиб қўйилган. Чунки, у дивизиямиздан чиққан биринчи қаҳрамон эди.

Мен ўша вақтда взвод командирининг ёрдамчиси эдим. У бўлинма командири, мард, ҳаммага ғамхўр инсон эди. Чернигов областида бўлган жангларда ярадор бўлдим. У мени елкасида бир ярим километр жойга кўтариб борди ва санитария бўлимига топшириб, ҳарбий қисмга қайтиб кетди. У мендан взвод командирининг ўринбосарлиги ва комсомол ташкилотининг секретарлиги вазифасини қабул қилган эди. Жўрахон Усмонов Сож дарёсидан кечиб ўтишда жасорат кўрсатганлиги учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган унвонга сазовор бўлди.

Полкда Жўрахон Усмонов номидаги бўлинма бор. Бўлинма командири қозоқ йигит экан. Бу бўлинмада Ўрта Осиёдан борган йигитлар хизмат қилишмоқда. Бўлинма жангчилари билан учрашувда дивизия составида босиб ўтган жанговар йўлимизни эсладим. Мени 1942 йил 6 июнь куни Ховос ҳарбий комиссариати 27 ховослик йигитларга қўшиб фронтга кўнгиллилар сифатида жўнатди. Илгариги Мирзачўл, ҳозирги Гулистонга етганимизда яна бир вагон ёш жангчилар сафимизга қўшилди. Сирдарёдан ҳам бир вагон йигитлар бизнинг эшелондан жой олди. Чиноз, Янгийўлдан ҳам йигитлар қўшилиб, Тошкентга етиб бордик. Кечаси Тошкентда ётдик. Ўшанда Жўрахон Усмонов доим биз билан бирга эди. Эрталаб ўрнимиздан турсак, Тошкентдан ҳам сафарбар этилган йигитлар бизга қўшилган эканлар. Эшелонимиз 80 вагондан иборат бўлди. Шундан сўнг тайёргарликда бўлдик. Кейин фронтга жўнатишди. Калугагача темир йўлда бориб, у ердан Смоленск областига қараб пиёда йўл олдик. Икки кун тайёргарликдан ўтдик. Кейин ҳаммамизни полкларга тарқатиб юборишди. Биз ўшанда полкнинг 3-батальонига тушдик. Мен, Жўрахон Усмонов, Орзиқул Рўзимуродов — учаламиз бир ротага тушдик.

Биринчи жангни ўрмонда бошладик. Яковлевка деган қишлоқ тепаликка жойлашган экан. Биз эса пастда эдик. Немислар қишлоққа маҳкам ўрнашиб олган бўлиб, кечаси ҳам, кундузи ҳам бизни бош кўтаришга қўймасди. Командирлик бизга «шу тепалик ишғол қилинсин. Яковлевка қишлоғи қўлга олинсин», деб буйруқ берди. 1942 йил 4 октябрь куни 3 минутлик артиллерия тайёргарлиги бўлди, шундан сўнг биз ҳужумга ўтдик ва тепаликни эгалладик. Лекин жанг жуда қаттиқ бўлди. Биз қишлоқни эгаллагач, икки соатдан сўнг фашистлар танк полкини бизга қарши қўйди. Биз чекинмадик, лекин катта талафот кўрдик. 92 нафар солдатдан 12 киши қолибмиз.

Жўрахон Усмонов ана шундай оғир дамларда жасур ва ўзини асло йўқотмайдиган йигит эди. Ҳеч нарсадан қўрқмас, ўлимга ҳам тик қарарди. Ҳужумга биринчилар қаторида ташланарди, у ўз Ватанини, она-тупроғини ҳаддан зиёд яхши кўрарди.

Совет халқининг Улуғ Ватан урушидаги жасорати тарихга зарҳал ҳарфлар билан битилган. Китоблар, мармар обидалар, ёдгорликлар шу жасоратдан ҳикоя қилади. Лекин энг улуғ ёдгорлик халқ қалбидир, қалблардаги хотира сира ўчмайди.

Т. ЖАМОЛОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Республика «Ўзхозторг» конторaси коллективи «Ўзхозторг»нинг Фарғона улгуржи базаси директори, хизмат кўрсатган савдо ходими

Иброҳим Содиқович СОДИҚОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

1 АПРЕЛЬ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ҳужжатли фильм. 10.10 — Максимнинг ёшлиги. Бадиий фильм. 11.45 — Концерт. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Горький. Ҳаёти ва ижоди. 16.15 — Концерт. 16.50 — Подмосковье қишлоқларининг бугуни ва эртанги куни. 17.20 — Рус тили. 17.50 — Инсонга топширилган иш учун масъулият ҳақида. 18.30 — Даврамизга марҳабо. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Брест область Каменецк районидаги «Советская Белоруссия» колхозининг раиси В. Л. Бедула сўзи. 19.45— Халқ куйлари. 20.00 — Юмор кечаси. 21.30 — Время. 22.05— Рус музейи. 22.35 — Дунё воқеалари. 22.50 — Спектакль. 23.30 — Илмий-оммабоп фильм.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Ҳужжатли фильм. 9.35 ва 10.35 — В. П. Катаев. Полк ўғли. 10.05 ва 13.05 — Инглиз тили. 11.05 — Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. 11.35 ва 12.35 — Тарих. 12.05 — М. Дудин. Поэзияси. 13.35 — Қизил китоб нималар ҳақида ҳикоя қилади. 14.05 — Мариэтта Шагинян. 2-фильм. 14.55 — Тарих. 15.25— Космик аср. Солнома саҳифалари. 1-фильм. 16.25 — Янгиликлар. 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Инсон ва қонун. 19.20 — Фильм-концерт. 19.30 — Саёҳатчилар клуби. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Халқ чолғулари садолари. 21.30 — Время. 22.05 — Адам Евага уйланади. Бадиий фильм. 1—2-сериялар.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Бойчечак. 12.00 — Капитан. Бадиий фильм. 12.30 — Касблар ҳақида ҳикоялар. 18.05 — Мультфильмлар. 18.25— Ёшлик. 18.55 — Тошкентнинг 2000 йиллигига 19.30 — Ахборот. 19.45 — Эврика. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Саҳна санъати усталари. 23.35 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.20 — Она тили. 18.55 — Физика. 19.50 — Телефильм. 20.00 — Янгиликлар 20.20 — Ҳовлимиздаги стадион. 20.50 — Телефильм. 21.00 — Она-шаҳрим — Тошкентим. 21.30 — Москва-II.

2 АПРЕЛЬ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.35 — Концерт. 10.00 —Спортлото. 10.10 — Буратино кўргазмаси. 10.40 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.10 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 11.40 — Ҳужжатли фильм. 12.20 — Қалбга яқин қўшиқлар. 12.40 — Мультфильм. 13.00 — Сизни қизиқтирган адабиётлар. 13.45 — Ҳужжатли фильм. 14.05 —Рус музейи. 14.35 — Камалак. 15.00 — Дунё воқеалари. 15.15 — Болалар учун фильм. 16.35 — Музикачилар музика ҳақида. 17.25 — Ҳужжатли фильм. 17.35 — Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати. 18.05 — Ҳайвонот оламида. 19.05 — Мактаб ўқувчиларининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, хирург Н. М. Амосов билан учрашуви. 19.50 — 1983 йил қўшиқлари. 20.45 — Қисқа метражли кинокомедиялар. 21.30 — Время. 22.05 — Кино усталарининг ижодий портретлари. 23.30 — Янгиликлар

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 9.30 — Ҳужжатли фильмлар. 10.10 — Тонгги почта. 10.40 — Адам Евага уйланади. 1—2-сериялар. 12.50 — Грузия телевидениеси студиясининг программаси. 14.35 — Киномошабин ҳамроҳи. 15.20 —Инсон — ер хўжайини. 16.20 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 16.50 — Ҳужжатли экран. 18.00 — Музикали киоск. 19.00 — Халқар ообзор. 19.15 — Агар мен севиб қолсам-чи. Бадиий фильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Здоровье. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол. СССР чемпионати. «Металлист» — «Динамо» (Киев).

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Телефильм. 10.40 — Спектакль. 11.30 — Тоғда ёз қисқа бўлади. Бадиий фильм. 12.50 — Кинопублицист экрани. 13.50 — Йўл ҳаракати хавфсизлиги. 14.20 — Замандас. 18.05 — Қўғирчоқ фильм. 18.20 — Қўшиғим, жон қўшиғим. 19.00 — Илмий-оммабоп программа. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Цирк. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Шанба тароналари. 21.30 — Время. 22.05 — Экиш мавсуми кундалиги. 22.20 — Ўзбекистон санъат усталарининг концерти.

Тожикистон телевидениесининг программаси

Радио

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Келинг, кулишайлик. Ҳажвий эшиттириш. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси дуторчи қизлар ансамблининг концерти. 11.50 — Инсон ва қонун. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 19.25 — Ёшлик. 21.15 — Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.30 — Бугун радиотеатрда. 23.30 — Концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000 Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

Р. — 01888 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 74. 1 2 3 4 5 6 7 9 10 11 12 13 14 15